

UNHA APROXIMACIÓN PROSPECTIVA Ó "SISTEMA GALICIA"

Xosé Anxo CASTRO RODRÍGUEZ
Constantino GAGO CONDE
Maximina PEREIRA RODRÍGUEZ
Xulio RÍOS PAREDES
Iago SANTOS CASTROVIEJO (dir)
Manuel VARELA CONDE

Equipo de investigación “Prospectiva e Internacionalización
da Empresa Galega”.
EUEE. Universidade de Vigo.

Faise unha aproximación prospectiva ó “sistema económico Galicia” utilizando o método de escenarios de Godet mediante tres aproximacións de análise estructural -robusta, analítica e de síntese- determinando as variables-clave (motrices independentes e de enlace), que logo se someten á proba das estratexias de actores para propoñer finalmente rudimentos de escenarios de futuros posibles. Chégase ó resultado dunha economía galega moi dependente, tanto nas variables clave da súa dinámica como das estratexias dos actores dominantes, se ben aparecen os liñamentos para estratexias de desenvolvemento endóxeno con recuperación de rasgos culturais propios.

1. Introducción.

Facemos aquí unha primeira aproximación a un estudio prospectivo (isto é: das posibles evolucións a un prazo de 20 a 30 anos) do “sistema Galicia”, entendendo por isto, con carácter moi xeral, as variables más motrices e decisivas do sistema económico de Galicia, e mais os actores e instancias de máis relevo (más capaces e interesados) nos seus principios activos. O estudio ven ó caso dos cambios de tendencia e de estructura no interior do país: houbo moitos cambios que se foron acugulando nos 15 últimos anos; variaron os retos e as arelas no interior, as estructuras e tendencias da contorna: pretendemos unha esculca estratéxica de carácter xeral para re-definir os comportamentos e obxectivos e para entender a súa dinámica. A finalidade é expoñer, definir e poñer en relación sistemática as variables de máis relevo, definindo o seu carácter e anoamento estructural para dende estes liñamentos pasar a estudiar os actores en presencia, os seus posicionamentos respectivamente destas variables e a súa capacidade de acción e de alianza.

Trátase de utilizar algúns elementos do método de escenarios¹ para facer algunas cábalsas sobre os escenarios futuros de Galicia, coa finalidade tanto de prever certos rasgos e posibilidades dos futuros posibles a un prazo aproximado de 20 anos como de sinalar os elementos das estratexias conducentes ós máis apreciados.

O método consiste, nun primeiro lugar, nunha análise estructural que pretende decidir as variables clave a partir dunha lista de variables que se consideran relevantes². Anótase, con un 1 ou un 0 a existencia ou non de influencia directa de cada variable sobre cada outra, e acaso se gradúa dispois discretamente a intensidade dessa influencia. Desa análise títase o grao de motricidade e dependencia de cada variable e de aí as variables-clave.

Despois utilízase o método de actores (mactor) para deseñar os liñamentos dos proxectos dos actores en presencia, como interactúan e como se posicionan respecto dunha colección de campos de batalla. De aí se tira a colección de alianzas e conflictos entre os actores, e a partir destas situacions de alianzas e conflictos confecciónanse 7 escenarios futuros para Galicia. Aquí -a diferencia doutros métodos de escenarios- examínanse os escenarios futuros como as evolucións dos “proxectos de Galicia” resultantes das alianzas máis probables -ou máis nidiamente debuxadas- de actores que poidan dominar o curso da nosa historia próxima.

O estudio ten un carácter moi xeral, polo que en moitos momentos resulta ata case arbitrario definir a relación, por exemplo, dun actor moi xeral e sen moita unidade interna con respecto a un obxectivo máis ben vago. Son as limitacións das esculcas deste carácter, e naturalmente sempre se trata dun estudio provisional e suxeito a permanentes cambios e re-definicións. En calquera caso, os resultados son moi robustos.

2. Análise estructural.

Faremos unha análise estructural en 3 pasos: nun primeiro paso consideramos 14 variables -poucas- cun resultado dunha análise robusta e moi clara de apreciar; un segundo paso, moi analítico, con 62 variables. Pero para 62 variables a análise perde inmediatez perceptiva e globalidade de apreciación, a parte de ser máis inestables -por consecuencia menos robustos- os resultados, xa que a proliferación de variables dilúe a potencia de cada unha, anque da moita información. Nun terceiro lugar preséntase un terceiro modelo de 32 variables, intermedio, onde se recollen as variables más relevantes seleccionadas do modelo anterior.

¹ As características do método foron expostas en Michel GODET, *Prospectiva y planificación estratégica*, SG, Barcelona, 1991. Tamén polo mesmo autor e outros, *Problemas y métodos de prospectiva: caja de herramientas*, Unesco, Prospektiker e Futuribles, Zarautz, 1991.

² Preséntase a lista completa de definición de variables en apéndice.

2.1. As relacións causais más robústas.

No Cadro 1 esprítanse 14 variables en relacións de causalidade directa. Nalgúns casos, a opción de anotar se existe ou non causalidade directa é máis difícil. Optouse por poñer un 1 se existe causalidade directa clara, pero áinda así, a resposta nalgúns casos é dubidosa, polo que o lector pode optar, para establecer terminos de comparanza, por propor as súas propias respostas con gran ventaxa na lectura activa.

No Cadro 2 presentamos o mesmo Cadro 1 elevado a 4, incluíndo polo tanto as relacións indirectas das variables ata 4 segmentos causais e tamén os valores de motricidade e dependencia indirecta³, e no Cadro 3 presentamos o mesmo Cadro 1, pero agora valorando con 3 e 2 a intensidade da causalidade. Os criterios son: 2, unha causalidade forte e 3 a máxima xerarquía da causalidade para o sistema, non para a variable que inflúe. Por fin, no Cadro 4 presentamos o Cadro 3 elevado a cuarta potencia, indicando as liñas de causalidade indirecta ata catro tramos causais. Para mellor visualizar a motricidade e dependencia das variables, presentamos o cadro 5 e o gráfico 1.

Cadro 1. Matriz de análise estructural robusta (directa).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	Σ	Mot
1 Gasto dos lares	0	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	5	0.81
2 Gtos Admón Púb Galega	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	7	1.14
3 Investimento Prod. Priv	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	7	1.14
4 Importacións bens compe	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	4	0.65
5 Beneficios	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	3	0.49
6 Salarios	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	4	0.65
7 Demanda de crédito	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	4	0.65
8 Grupos Ind. de dimensi	0	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	6	0.98
9 Esforzo en I+D	0	1	1	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	0	7	1.14
10 Exportacións	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	7	1.14
11 Xuros e política monet	1	1	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	1	7	1.14
12 Gtos Admón Pública esp.	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	10	1.63
13 Impostos	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	7	1.14
14 Medranza da contorna	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	0	0	1	0	8	1.30
Σ	10	5	12	5	7	7	9	10	4	8	0	2	3	4		
Dependencia	1.6	0.8	2.0	0.8	1.1	1.1	1.5	1.6	0.7	1.3	0.0	0.3	0.5	0.7		

³ Definiremos "Grao de Motricidade" como a cualidade dunha variable para influír sobre as demás; "Motricidade Indirecta" para influír tamén a través de outras variables. Definiremos "Grao de Dependencia" como a cualidade dunha variable para ser influída por outra ou outras variables. O maior grao de motricidade dunha variable significa a súa maior potencia na determinación do comportamento dinámico do sistema.

Cadro 2. Matriz de análise estructural robusta (indirecta)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	Σ	Mot
1	94	32	114	74	66	59	76	94	30	72	0	17	33	22	783	0.74
2	129	38	155	104	101	93	120	132	50	102	0	17	48	25	1114	1.05
3	118	34	143	89	96	86	106	120	49	89	0	14	41	29	1014	0.96
4	79	24	99	63	67	59	74	82	32	62	0	12	28	21	702	0.66
5	56	14	71	48	51	48	60	57	27	46	0	6	22	12	518	0.49
6	84	25	104	67	68	62	78	82	36	63	0	11	32	19	731	0.69
7	78	20	100	64	72	66	81	81	38	63	0	9	28	20	720	0.68
8	118	37	142	96	91	83	107	121	44	94	0	18	42	25	1018	0.96
9	151	46	192	121	126	113	140	157	65	120	0	23	49	42	1345	1.27
10	129	38	155	104	101	93	120	132	50	102	0	17	48	25	1114	1.05
11	143	41	181	114	127	112	139	149	64	112	0	19	50	39	1290	1.22
12	200	59	246	158	167	149	188	207	83	156	0	27	71	48	1759	1.66
13	160	47	197	127	139	125	154	163	69	126	0	22	56	42	1427	1.34
14	154	46	188	118	122	111	138	156	60	119	0	22	54	37	1325	1.25
Σ	1693	501	2087	1347	1394	1259	1581	1733	697	1326	0	234	602	406		
Dep.	1.6	0.5	2.0	1.3	1.3	1.2	1.5	1.6	0.7	1.2	0.0	0.2	0.6	0.4		

Cadro 3. Matriz de análise estructural robusta (xerarquizada, directa).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	Σ	Mot
1	0	0	1	2	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	6	0.62
2	1	0	1	0	2	1	1	1	1	0	0	0	0	0	8	0.82
3	2	0	0	1	3	2	2	1	0	1	0	0	0	0	12	1.24
4	0	0	1	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	1	5	0.51
5	1	0	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	4	0.41
6	3	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6	0.62
7	2	0	3	0	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	8	0.82
8	0	0	1	1	0	1	1	0	1	3	0	0	0	0	8	0.82
9	0	1	2	1	0	0	1	2	0	2	0	1	0	0	10	1.03
10	2	0	3	0	3	2	1	3	1	0	0	0	0	0	15	1.54
11	1	1	2	0	0	0	3	1	0	1	0	0	0	1	10	1.03
12	2	3	2	0	2	1	1	1	2	2	0	0	0	3	19	1.96
13	2	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	2	0	2	10	1.03
14	2	0	3	0	1	1	1	2	0	3	0	0	2	0	15	1.54
Σ	18	7	22	6	14		12	15	5	14	0	3	4	7		
Dep.	1.9	0.7	2.3	0.6	1.4	0.9	1.2	1.5	0.5	1.4	0.0	0.3	0.4	0.7		

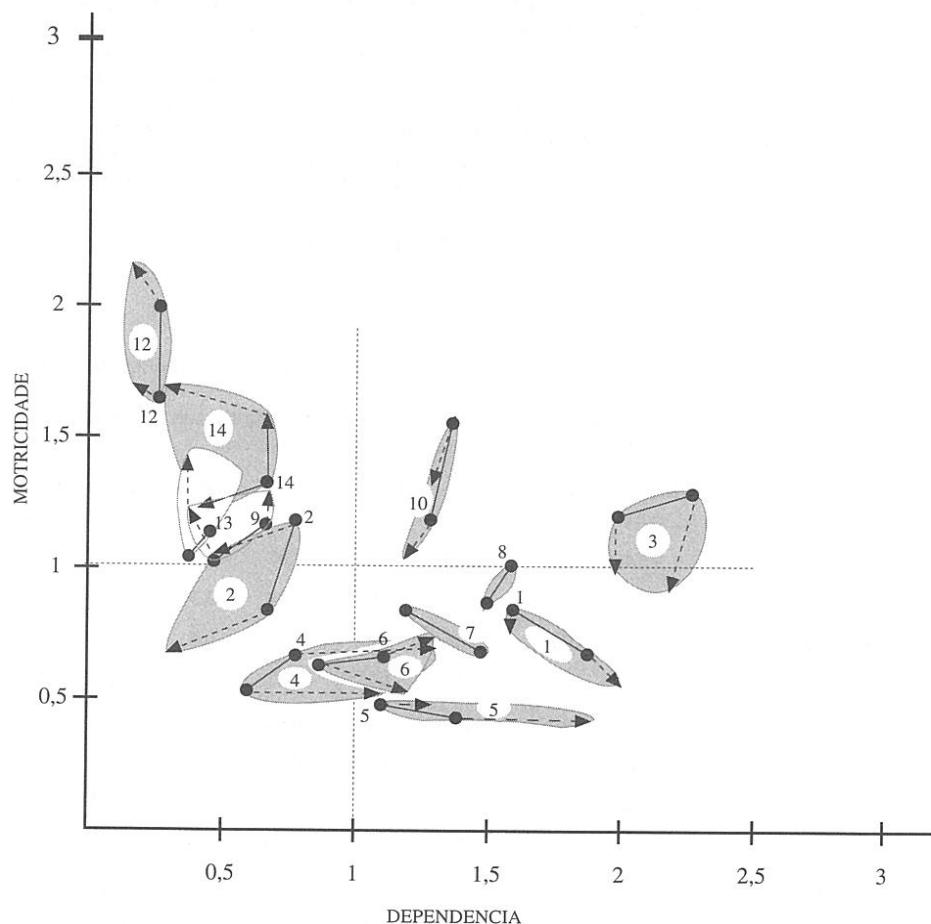
Cadro 4. Matriz de análise estructural robusta (Xerarquizada, indirecta)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	Σ	Mot
1	502	67	555	259	454	282	289	404	93	286	0	50	104	67	3412	0.54
2	626	93	708	331	539	330	360	498	119	391	0	42	141	79	4257	0.67
3	859	134	978	403	729	426	441	692	160	474	0	58	180	135	5669	0.89
4	463	74	510	268	415	251	280	354	93	290	0	32	107	65	3202	0.50
5	319	42	337	228	347	225	256	235	73	256	0	25	81	45	2469	0.39
6	440	65	484	237	421	275	290	344	101	302	0	30	113	60	3162	0.50
7	691	94	745	463	732	464	519	525	158	515	0	51	168	99	5224	0.82
8	844	119	955	443	821	480	498	707	170	476	0	69	170	128	5880	0.92
9	1090	153	1188	646	1083	674	715	860	238	697	0	93	217	160	7814	1.23
10	1143	169	1268	661	1049	655	726	884	230	776	0	82	265	157	8065	1.27
11	1012	151	1124	566	950	566	611	803	204	612	0	73	219	149	7040	1.10
12	1926	303	2145	1064	1805	1086	1178	1537	406	1194	0	129	438	276	13487	2.12
13	1274	211	1376	708	1206	757	803	981	280	822	0	103	275	208	9004	1.41
14	1469	210	1644	832	1432	876	940	1176	306	942	0	130	332	225	10514	1.65
Σ																
Dep	2.0	0.3	2.2	1.1	1.9	1.2	1.2	1.6	0.4	1.3	0.0	0.2	0.4	0.3		

Cadro 5. Pares de motricidade e dependencia das 14 variables nas catro matrices de análise estructural robusta

		Matriz sinxela directa		Matriz sinxela elevada a catro		M. xerarquizada directa		M. xerarquizada elevada a catro	
		Motric	Depen	Motric	Depen	Motric	Depen	Motric	Depen
1	Gasto dos lares	0.81	1.6	0.74	1.6	0.62	1.9	0.54	2.0
2	Gtos Adm. Galega	1.14	0.8	1.05	0.5	0.82	0.7	0.67	0.3
3	Investimento	1.14	2.0	0.96	2.0	1.24	2.3	0.89	2.2
4	Importacións	0.65	0.8	0.66	1.3	0.51	0.6	0.5	1.1
5	Beneficios	0.49	1.1	0.49	1.3	0.41	1.4	0.39	1.9
6	Salarios	0.65	1.1	0.69	1.2	0.62	0.9	0.5	1.2
7	Demanda crédito	0.65	1.5	0.68	1.5	0.82	1.2	0.82	1.2
8	Grupos industr.	0.98	1.6	0.96	1.6	0.82	1.5	0.92	1.6
9	Esforzo I+D	1.14	0.7	1.27	0.7	1.03	0.5	1.23	0.4
10	Exportacións	1.14	1.3	1.05	1.2	1.54	1.4	1.27	1.3
11	Xuros	1.14	0.0	1.22	0.0	1.03	0.0	1.10	0.0
12	Gtos A.P. esp.	1.63	0.3	1.66	0.2	1.96	0.3	2.12	0.2
13	Impostos	1.14	0.5	1.34	0.6	1.03	0.4	1.41	0.4
14	Medranza contorna	1.3	0.7	1.25	0.4	1.54	0.7	1.65	0.3

Gráfico 1. Situación das variables de análise estructural robusta nun cadro de Motricidade e Dependencia.

As 14 variables poden ser clasificadas da seguinte forma:

MOTRICES, INDEPENDENTES:

- 12.- Gastos da Administración Pública española.
- 11.- Xuros e política monetaria.
- 14.- Medranza da contorna.
- 13.- Impostos.
- 9.- Esforzo en I+D.
-
- 2.- Gastos da Administración Pública Galega.

DE ENLACE (MOTRICES, DEPENDENTES):

- 10.- Exportacións.
- 3.- Investimento productivo privado.

DEPENDENTES, POUCO MOTRICES:

- 1.- Gasto dos lares.
- 8.- Grupos industriais de dimensións apropiadas.
- 7.- Demanda de crédito.
- 6.- Salarios.
- 5.- Beneficios.
- 4.- Importacións de bens competitivos.

Os resultados ós que chegamos, nesta primeira aproximación, son os seguintes: as variables más motrices e más independentes son con moito as variables externas (as dependentes da política económica do Goberno Español, e sobre as que Galicia ten moi pouca capacidade de influencia; e ademais, da medranza da contorna): podemos dicir que Galicia é un país dependente, que sofre os resultados dunha dinámica decidida dende o exterior (fundamentalmente polo Goberno español e polas élites socioeconómicas españolas), que ten poucos resortes internos e pode influír pouco no curso dos seus acontecementos.

En canto ás variables internas, destaca a motricidade dos Gastos Públicos Galegos, do Investimento Privado, do esforzo en I+D e das exportacións. Pero en tódolos casos estas variables son tamén moi dependentes: os gastos públicos e o esforzo en I+D algo menos, pero as outras moi, moi dependentes das características do sistema.

Un manexo moi atinado dos gastos públicos galegos e un esforzo moi voluntarista en I+D son as bazas más claras para o manexo estratégico do país. Nun segundo lugar, estaría tratar de incidir mediante programas complexos nas variables de enlace como o investimento productivo privado, as exportacións e a formación e extensión de grupos industriais de dimensións apropiadas. En terceiro lugar sería preciso tratar de adquirir un control e unha influencia más clara sobre as variables externas (a política económica e fiscal dos gobernos español e portugués).

Os programas más complexos de actuación sobre as variables motrices deste modelo, deben ser analizados en moito más pormenor.

2.2. Unha análise estructural máis minuciosa.

Para un exame máis amiudado deberíamos incluír moitas más variables, entendendo que a proliferación de variables, conforme entra en visións máis en pormenor tamén presenta o risco de facer caír no anonimato o maior vigor causal. Nos cadros 4 e 5 presentamos unha análise estructural para 62 variables, 45 delas internas e 17 externas. Os resultados na clasificación preséntanse no Cadro 6 e no Gráfico 2, e del pódese tirar que as variables más motrices e más independentes son:

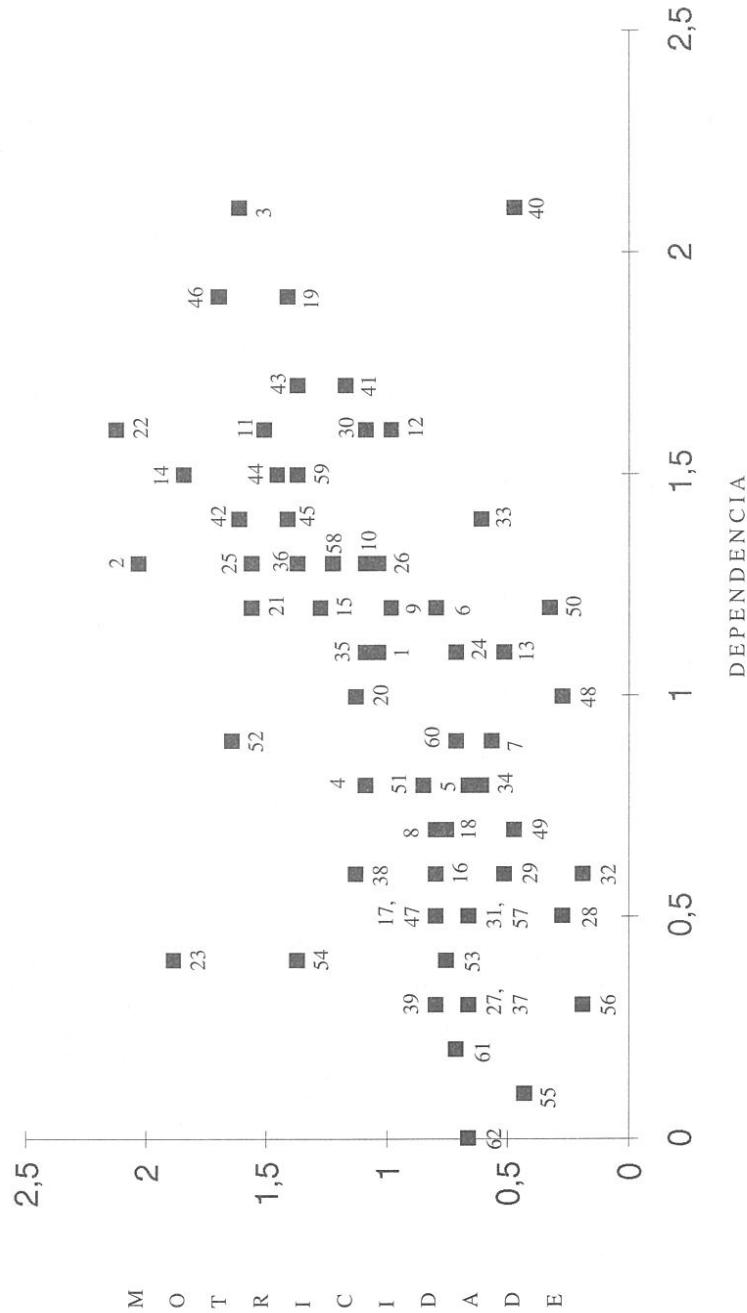
- 23.- Vigoroso asociacionismo empresarial.
- 52.- Gastos Públcos da Administracións española e portuguesa (ibéricos, non galegos).
- 54.- Xuros e política monetaria en España e Portugal.
- 2.- Gastos da Administración Pública Galega.
- 35.- Stock de capital.
-
- 38.- Existencia de materias primeiras.
- 20.- Formación e ofertas formativas.
- 26.- Rigor e ánimo da Administración Pública Galega e Existencia de Programas Públcos.
- 27.- Acceso ós recursos do exterior.

Delas, as variables 23, 2, 35, 38, 20, 26, e 27 son abordables por instancias internas ó país. As 52 e 54 poden ser notablemente afectadas mediante unha presión política axeitada.

As variables de enlace (motrices, dependentes) son:

- 46.- Investimentos estranxeiros directos.
- 43.- Exportacións á Península Ibérica.
- 59.- Acceso ós mercados externos.
- 25.- Grupos industriais de dimensóns apropiadas.
- 22.- Cultura empresarial.
- 21.- Esforzo en I+D.
- 36.- Existencia de boas infraestructuras.
- 42.- Dimensóns do mundo urbano.
- 14.- Emprego industrial.
- 41.- Dimensóns do mercado
-
- 3.- Investimento Productivo Privado.
- 15.- Emprego nos servicios avanzados.
- 11.- Producción de bens considerablemente abastados pola produción galega.
- 19.- Productividade do traballo.
- 40.- Demanda de créditos bancarios.

Gráfico 2. Situación das variables de análise estructural minuciosas nun cadro de Motricidade e Dependencia.

Delas, pódese facer un considerable esforzo nas variables 43, 59, 25, 22, 21, 36, 42, 14, 41, 3, 15, 11 e 19 mediante unha política industrial axeitada. Na 40, pódese facer un gran avance mediante unha lexislación galega sobre o crédito que facilite o acceso ó crédito por parte dos debedores dinámicos, especialmente para a empresa industrial, e descargase o peso do repagamento das débedas. Entendemos que esta política crediticia do goberno galego non debe ser a financiación de puntos de interese, xa que iso máis ca relanza-la demanda de crédito de forma universal e eficaz -anque algún efecto ten-, o que consigue é afortalar o proceso de xuros altos e créditos enrevesados, supón máis ben unha subvención á banca privada e unha proliferación das mediacións e das influencias antes ca unha axeitada política de crédito conforme ás necesidades e ás condicións do país.

As directrices da política industrial que se propón están recollidas na matriz de análise estructural, xa que se lemos a columna correspondente a cada variable, teremos as variables que cómpre pulsar para dinamizar a “variable de enlace” da que se trata. Así, por exemplo, se queremos relanzar o investimento productivo teríamos que incidir nas seguintes variables:

- * 2. Gasto da Admón Pública Galega.
- 3. Compras de bens intermedios polas empresas galegas.
- 5. Beneficios.
- (-1) 6. Custos dos alugueiros, xuros, rendas e outros ingresos da propiedade pasiva.
- (-1) 9. Producción de bens nos que Galicia é moi deficitaria.
- (-1) 10. Idem id para os que Galicia é bastante deficitaria.
- 11. Producción de bens considerablemente abastados pola producción galega.
- 12. Importacións
- * 14. Emprego industrial.
- 15. Emprego nos servicios avanzados.
- 18. Custos laborais.
- 19. Productividade do traballo.
- * 20. Formación e ofertas formativas.
- * 21. Esforzo en I+D.
- ** 22. Cultura empresarial.
- 23. Vigoroso asociacionismo empresarial.
- ** 24. Existencia de programas empresariais privados.
- ** 25. Grupos empresariais de dimensións apropiadas.
- * 26. Rigor e ánimo das Admóns Públicas galegas, existencia de programas públicos.
- 29. Formación de depósitos bancarios.
- ** 30. Demanda de créditos bancarios.
- (-1) 31. Impagados.
- 34. Inflación.

- * 35. Stock de capital.
- * 36. Existencia de boas infraestructuras.
- 37. Bioenvolvemento limpo.
- ** 38. Existencia de materias primeiras.
- 39. Ofertas de radicación.
- 40. Factores de radicación.
- ** 41. Dimensións do mercado.
- * 42. Dimensións do mundo urbano.
- ** 43. Exportacións á Península Ibérica.
- 44. Exportacións a Europa.
- 45. Exportacións ó Mundo Non-Europeo.
- * 46. Investimentos estranxeiros directos.
- 47. Turismo.
- (-1) 48. Capacidad de penetración empresarial en Galicia.
- 49. Programas de grupos empresariais alóctonos sobre Galicia.
- * 51. Taxas impositivas e recadación de impostos.
- * 52. Gastos das Administracións Públicas Ibéricas non-galegas.
- 53. Gastos públicos CE.
- ** 54. Xuros e Política Monetaria na Península Ibérica.
- 57. Outras entradas por transferencias.
- * 58. Acceso ós recursos do exterior.
- 59. Acceso ós mercados externos.

As formas de incidir nesas variables, mediante unha política industrial, poden ser ben directamente (no caso de variables independentes, manipulables polas instancias interesadas), ben indirectamente, examinando no renglón oportuno as formas de actuación posible sobre as variables que inflúen sobre cada outra. En cada caso convén examinar o grao de motricidade de cada variable sobre a que se actúa, xa que un esforzo feito sobre unha variable pouco motriz é un esforzo inútil.

Aquí importan especialmente as políticas sectoriais anque nós facemos apenas un estudio xeral. Non é tampouco aquí a nosa función describir os liñamentos e programas dunha política industrial, e polo tanto non continuaremos esta descripción. Sen embargo, a matriz contén moita e moi rica información para a elaboración desta política.

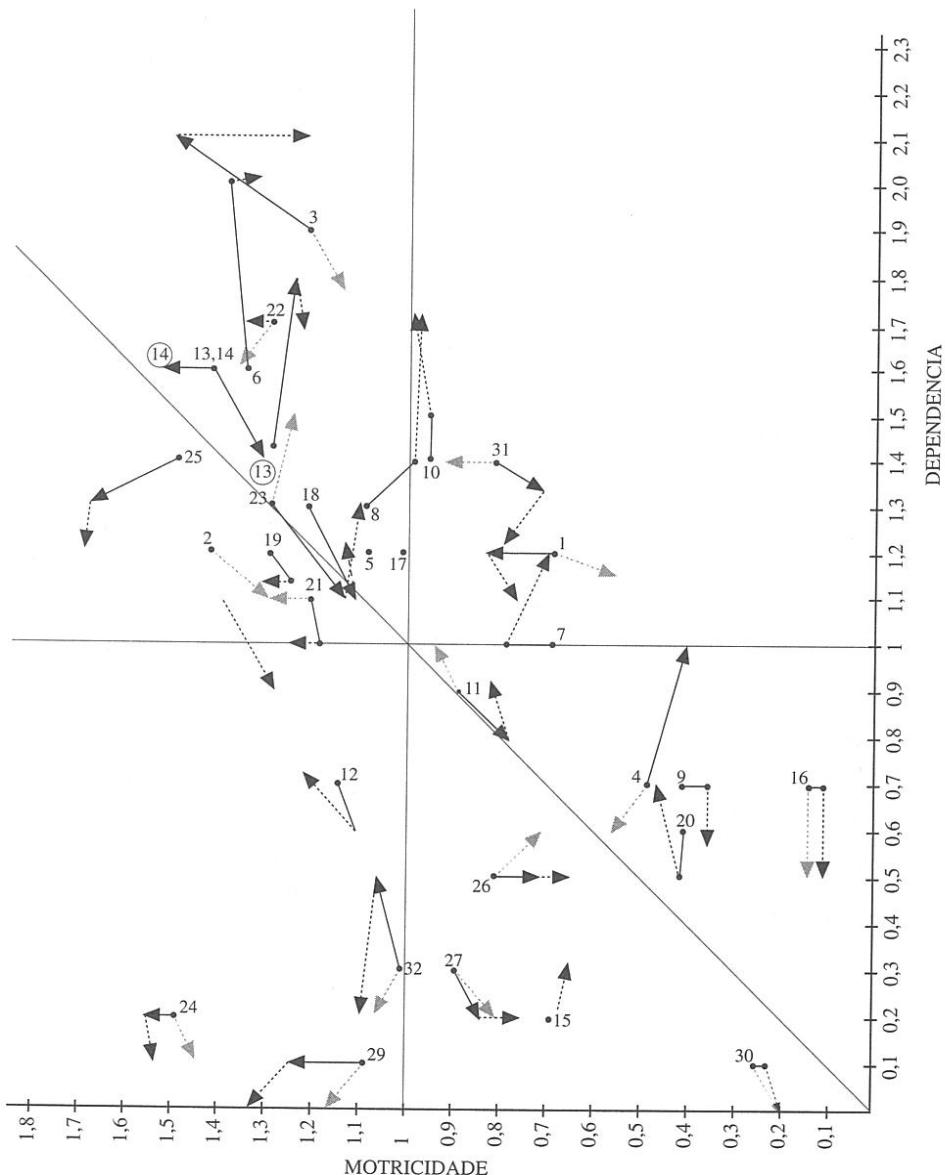
2.3. Unha análise estructural de síntese.

Unha matriz estructural de 32 variables como a proposta nos cadros 8 ó 11 reúne un nivel considerable de información mantendo uns resultados bastante robustos, sobre todo se consideramos que temos excluído as variables menos relevantes da análise estructural más minuciosa do apartado anterior. Dela tiramos tamén os pares de motricidade e dependencia do cadre 12, más visibles no gráfico 3. A clasificación das variables pódese facer:

Cadro 12. Pares de motricidade e dependencia das variables na análise estrutural 3.

	Sinxela				Xerarquizada			
	Directa		Indirecta (cubo)		Directa		Indirecta (cubo)	
	Motr	Dep	Motr	Dep	Motr	Dep	Motr	Dep
1 Gasto dos lares	0.68	1.2	0.59	1.1	0.84	1.2	0.77	1.1
2 Gto A.P. Galega	1.43	1.2	1.30	1.1	1.43	1.1	1.3	0.9
3 Investimento	1.22	1.9	1.16	1.8	1.49	2.1	1.35	2.1
4 Beneficios	0.48	0.7	0.56	0.6	0.42	1.0	1.5	1.1
5 Salarios	1.09	1.2	1.09	1.2	1.07	1.1	1.05	1.1
6 Producción	1.36	1.6	1.31	1.6	1.43	2.0	1.39	2.0
7 Importacións	0.68	1.0	0.60	1.2	0.78	1.0	0.72	1.2
8 Emprego industr.	1.09	1.3	1.04	1.4	0.96	1.4	0.94	1.7
9 Custos laborais	0.41	0.7	0.44	0.7	0.36	0.7	0.39	0.6
10 Prodde traballo	0.95	1.4	0.99	1.6	0.96	1.5	0.99	1.7
11 Formación	0.88	0.9	0.94	1.0	0.78	0.8	0.83	0.9
12 Esforzo en I+D	1.15	0.7	1.21	0.8	1.13	0.6	1.20	0.7
13 Cultura empresarial	1.43	1.6	1.45	1.6	1.31	1.4	1.33	1.4
14 Grupos industr.	1.43	1.6	1.44	1.6	1.49	1.6	1.49	1.6
15 Sindicatos	0.68	0.2	0.68	0.3	0.66	0.2	0.65	0.3
16 Depósitos banc.	0.14	0.6	0.15	0.5	0.12	0.7	0.13	0.5
17 Demanda crédito	1.02	1.2	1.02	1.2	1.07	1.2	1.0	1.2
18 Stock de capital	1.22	1.3	1.25	1.3	1.13	1.1	1.14	1.2
19 Infraestructuras	1.29	1.2	1.30	1.3	1.25	1.1	1.29	1.1
20 Contaminación	0.41	0.6	0.44	0.7	0.42	0.5	0.47	0.7
21 Materias prim.	1.22	1.1	1.29	1.1	1.19	1.0	1.27	1.0
22 Dim. mercado	1.29	1.7	1.36	1.6	1.25	1.7	1.34	1.7
23 Dim. urbanas	1.29	1.3	1.26	1.5	1.13	1.1	1.11	1.3
24 Exportacións	1.29	1.4	1.31	1.4	1.25	1.8	1.24	1.7
25 Inv. extr. Dir.	1.49	1.4	1.46	1.4	1.67	1.3	1.68	1.2
26 Turismo	0.82	0.5	0.73	0.6	0.72	0.5	0.64	0.5
27 Impostos	0.88	0.3	0.82	0.2	0.84	0.2	0.79	0.2
28 Gtos Publ 1 e 2	1.49	0.2	1.45	0.1	1.55	0.2	1.54	0.1
29 Xuros 1 e 2	1.09	0.1	1.17	0.0	1.25	0.1	1.34	0
30 Transferencias	0.27	0.1	0.22	0.0	1.24	0.1	0.20	0
31 Acceso mercados	0.82	1.4	0.92	1.4	0.72	1.3	0.81	1.2
32 Medr. cont. 1, 2, 3	1.02	0.3	1.07	0.2	1.07	0.5	1.10	0.2

Gráfico 3. Situación das variables de análise estructural de síntese nun cadre de Motricidade e Dependencia.

Clasificación das variables no modelo intermedio:

VARIABLES MOTRICES, INDEPENDENTES.

- 28. Gastos públicos 1 e 2.
 - 29. Xuros e política monetaria 1 e 2.
 - 32. Taxas de medranza da contorna 1, 2 e 3.
 - 12. I+D.
 - 2. Gasto da Admón Pública galega.
-

- 27. Taxas impositivas e recadación de impostos.

- 11. Formación e ofertas formativas.

- 26. Turismo.

- 21. Existencia de materias primeiras.

VARIABLES DE ENLACE (Motrices, dependentes).

- 25. Investimentos estranxeiros directos.
 - 14. Grupos empresariais de dimensións apropiadas.
 - 13. Cultura empresarial.
 - 19. Existencia de boas infraestructuras.
 - 23. Dimensións do mundo urbano.
 - 18. Stock de capital.
 - 5. Salarios.
 - 8. Emprego industrial.
 - 17. Demanda de créditos bancarios.
 - 24. Exportacións.
 - 6. Producción.
 - 22. Dimensións do mercado.
 - 3. Investimento productivo privado.
-

- 10. Productividade do traballo.

VARIABLES DEPENDENTES, POUCO MOTRICES.

- 31. Acceso ós mercados externos.

- 1. Gasto dos lares.

- 7. Importacións.

VARIABLES AUTÓNOMAS.

- 15. Fortes sindicatos.

- 30. Remesas de emigrantes, outras transferencias.

- 4. Beneficios.

- 20. Contaminación.

- 9. Custos laborais.

- 16. Formación de depósitos bancarios.

3. Análise das estratexias de actores.

Trátase agora de examinar cales son os actores e instancias en presencia en Galicia, que

proxectos e intereses teñen, con que medios de acción contan e por fin como se posicionan respectivamente dunha colección de obxectivos -campos de batalla- relevantes, as alianzas e conflictos entre os actores ó arredor de proxectos sociais, para deducir de aí os futuros existentes, facer cábalas sobre os futuros posibles e os escenarios que podemos prever.

3.1. Os retos e apostas estratéxicas. Os actores.

Empezaremos por facer unha presentación dos actores cos seus retos e apostas estratéxicas, obxectivos e resultados⁴ como nas fichas 1 a 25. Non tódolos actores son relevantes, pero entendemos que, mesmo a prezo de sermos profícuos, nos xogos estratéxicos pode aparecer un actor pouco relevante como non despreciable. Ou, cando menos, queremos aclarar como o concebimos aquí.

⁴ Definiremos Reto Estratégico como aquilo que o actor correspondente asume como a súa finalidade última. Apostas Estratégicas como os liñamentos polos que o actor opta; Obxectivos como as finalidades que persigue; Obxectivos Subordinados como as decisións concretas polas que se pronuncia, e Resultados como aquello que por fin logra.

RETOS ESTRAT	APOSTAS ESTR	OBXECTIVOS	OBX. SUBORDIN.	RESULTADOS
- Manterse no poder e o poder. - Realizar o proxecto das élites socio-económicas - Realizar algúns obxectivos do seu programa	- Conservar os votos e o poder. - Manter un nivel de negociación mínimo que manteña certa coherencia - Estabilidade social ó arredor do proxecto dominante. - Realizar obxectivos do seu programa sempre e cando non xere descontento manifesto nin contradiga as pretensiones das élites socio-económicas nin as élites detentadoras de votos	- Cumprir os reclamos das élites socio-económicas. - Satisfacer as esixencias dos "caiques" e afortalar o seu ascendente sociopolítico. - Xerar un estado de cultura e opinión favorable ó goberno. - Negociación e compensacións cos sindicatos e sectores prexudicados. - Indemnizacións, subvencións e compras. - Algúns procesos racionais. - Afortalamento de algúns intereses propios.	- Secundar a política económica e de axuste. - Facilitar a penetración de grandes grupos industriais. - Establecer boas condicións para certos negocios. - Manter as estruturas e redes de votantes no seu favor. - Manter cautiva e dependente á prensa, á comunicación e a formación de significado e cultura. - Desenvolver o ascendente dos publicistas e cultivadores de imaxe. - Sobornalos mediante subvencións e outros pagamentos. - Certas aceptacións compensatorias. - Subvencións - Administración cícatra das cesións. - Desviación do terreno de xogo. - Desatar procesos de creación de riqueza, creación cultural, benestar.	- Dependencia. - Atraso - Afastamento. - Dependencia e encrequenamento da sociedade civil. - Colonización das conciencias. - A mentira e o autoengano organizado socialmente. - Ascenso dos publicistas e promotores da mentira socialmente organizada. - Marxinación e reproducción da dependencia dos sectores subalternos. - Elementos de desenvolvemento.
..... (Espúreos: proveitos e enriquecimentos persoais dos círculos gobernamentais) - Corrupción - Enriquecimentos persoais, financiación partidos e campañas electorais. - A administración pública como fonte sobranceira de enriquecimento e acumulación privada.

RETOS ESTRAT	APOSTAS ESTR	OBXECTIVOS	OBX. SUBORDIN.	RESULTADOS
Expandir a base dos negocios no interior	Afirmarse no mercado interior.	Redes de distribución e cotas de mercado interno.	- Investimento productivo privado.	- Acceso ós mercados exteriores.
Insertarse con acerto nunha estratexia internacional	Ampliar as formas de mobilización da riqueza no interior. Competitividade - creatividade Atención ós procesos mundializados. Expansión - Integración en grupos potentes internacionalmente.	Racionalización permanente I+D Custos Imaxe Exportacións Dimensións	- Aumento das dimensións empresariais. - Industrialización. - Esforzo en I+D. - Esforzo en formación. - Dimensións do mundo urbano. - Ampliación das dimensións do mercado. - Exportacións. - Productividade do traballo.	- Dominio dos mercados internos - Reducción das importacións. - Afortalamento de actores fortes.
..... Desgaleguizarse				

RETOS ESTRAT	APOSTAS ESTR	OBXECTIVOS	OBX. SUBORDIN.	RESULTADOS
1. Facer negocios ventaxosos.	<ul style="list-style-type: none"> - Atención a oportunidades lucrativas. - Vendas avantaxosas de posiciones (empresas, redes de distribución, materias primeiras...) -Outros negocios 			
2. Defensa da actividad.	Integrarse na estrutura productiva multinacional	<ul style="list-style-type: none"> - Sobrevivencia. - Evitar a marxinalización ou o desprazamento pola competencia. - Asegurareñse un lugar na producción mundializada. 		<ul style="list-style-type: none"> . Subordinación - Futuro relativamente claro. <p>Modernización.</p>
	Estratexia de defensa das actividades produtivas galeguizadas.	<ul style="list-style-type: none"> Manter próxima ós galegos os resortes de decisión sobre a producción e o emprego. - Mobilización endóxena da riqueza. 	<ul style="list-style-type: none"> - Exportacións. - Captación mercado interno. -Esforzo competitivo. - I+D - Política industrial. - Política de alianzas. <p>Internacionalización da empresa galega.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Preservación de sectores e actividades productivas en mans galegas. - Enriquecimento e autonomía do país. - Modernización, I+D ... - Emprego <p>Internacionalización da empresa galega.</p>
3. Sentido de “facer país”	<ul style="list-style-type: none"> -Mobilización da riqueza. - Atención ás necesidades do país e ós retos dos tempos. 			
4. Inercia	Manter o estilo de empresa familiar			

RETOS ESTRAT	APOSTAS ESTR	OBXECTIVOS	OBX. SUBORDIN.	RESULTADOS
- Ordenamentos e reorganizacions sectoriais racionalizadoras da producção tradicional.	<ul style="list-style-type: none"> - Grupo lácteo. - Transformación do marisqueo en acuicultura sobre sólidas bases. - Xestión racional do monte. 	<ul style="list-style-type: none"> - Recuperación da capacidade de produción e reproducción de materias primeiras. - Enriquecimento importante e mobilización da riqueza para unha poboación considerable. - Xeración dunha base empresarial democrática, capaz empresarialmente e que respeta o protagonismo da poboación. 	<ul style="list-style-type: none"> - Formación. - Creación dunha base empresarial. - Programa político apropiado. - Selección de dirixentes. - Xeración de grandes grupos industriais de base democrática e difícil desgaleguización. - Control do proceso económico pola poboación. - Racionalización - Innovación - I+D. 	<ul style="list-style-type: none"> - Defensa da propia riqueza. - Expansión económica - Acumulación. - Desenvolvemento. - Exportación e preservación do mercado interno.
- Mantemento do estado calamitoso da produción e xestión dos recursos.	<ul style="list-style-type: none"> - Non enfrentar a innovación e os cambios. - Primacía do sentido común e da tradición. - Mantemento dos negócios e as estruturas sociais tradicionais. 	<ul style="list-style-type: none"> - Non admitir máis cambios cos inmediatos e avantaxosos, non conflictivos, lentes e cautos. 	<ul style="list-style-type: none"> - Manter xuntas de montes non operativas. - Manter o control das confraría sobre os recursos. - Comercialización por intermediarios pouco profesionais. 	<ul style="list-style-type: none"> - Desgaleguización da industrialización do leite. - Postergación dos custos e atencións reproductivas. - Avance das multinacionais. - Perda de control da poboación sobre os propios recursos. - Destrucción e marasmo dos recursos e das fontes de riqueza. - Descomposición social. - Pobreza. - Atraso.

RETOS ESTRAT	APOSTAS ESTR	OBXECTIVOS	OBX. SUBORDIN.	RESULTADOS
Con producción en Galicia.	<ul style="list-style-type: none"> - Cumprir os plans da casa matriz - preservar intereses adquiridos. -Organizar a producción e comercialización 	<ul style="list-style-type: none"> - Cotas de mercado. -Exportacións. -Productividade. Custos. 	<ul style="list-style-type: none"> - Investimento productivo privado. -Industrialización. -Exportacións. -Investimentos estranxeiros directos. 	<ul style="list-style-type: none"> - Industrialización. - Acceso ós mercados externos. - Exportacións. - Emprego industrial.
Sen producción en Galicia.	Captar o mercado interno, as redes de distribución, as materias primeiras.	<ul style="list-style-type: none"> Liberalización. Privar ó goberno galego dos resortes de defensa da producción nacional (planeamento, política industrial, empresa publica...) 	<ul style="list-style-type: none"> Penetrar nun mundo que, desprotexido, carece de defensas fronte ás superiores bazas dos grupos trasnacionais. 	<ul style="list-style-type: none"> Aumento das importacións. Desgaleguización da producción. Papel de Galicia na división internacional do traballo.

RETOS ESTRAT	APOSTAS ESTR	OBXECTIVOS	OBX. SUBORDIN.	RESULTADOS
Integración nas élites internacionais.	Reestructuración industrial.	Formación de grandes grupos industriais, concentración do capital, F+A.	Salario baixo	Subordinación ás élites internacionais.
Hexemonía nas relacións capital - traballo e capital poboación.	Capacidade de exportación e preservación do mercado interno (competitividade).	Integración na empresa internacional, internacionalización da empresa española.	Flexibilidade laboral.	Transnacionalización da producción española.
Mantemento de certas variables reproductivas para os negocios.	Contracción económica.	Liberalización, ampliación do espacio libre dos negocios.	Equilibrio comercial.	
Todo o poder para a élite dos negocios.	Estabilidade monetaria.	Desprazamento da confrontación cos traballadores a institucións internacionais.	Beneficios altos.	Reestructuración da producción española.
		Desmantelamento da regulación e dos programas estaduais.	Ampliación da base dos negocios.	Desemprego.
		Desmantelamento dos programas públicos de equilibrio global.	Xuros altos e estabilidade monetaria.	
En Galicia: competencia:			Contracción económica.	
Absorción das redes de distribución galegas.				
Avance na penetración, desprazamento e subordinación da producción galega				
En Galicia: soluciones gañar - gañar:	Modernización do aparato productivo-empresarial en Galicia.	“Competitividade” entendida non como acerto na inserción de Galicia na economía-mundo, senón como acerto da producción galega en cumplir os obxectivos que ten disposto para ela a élite socio-económica española.	Saneamiento económico. I+D Formación Reestructuración empresarial.	Crise e transformación da estructura productiva. Reconversión industrial. Desmantelamento de sectores productivos. Desmantelamento da empresa pública e sometemento da producción ós desníos de quen detenta o dominio do mercado.
Esforzo exportador e modernizador da producción galega.	Aumento da capacidade de exportadora e productiva.	Maior integración da empresa galega en España e no mundo.		

RETOS ESTRAT	APOSTAS ESTR	OBXECTIVOS	OBX. SUBORDIN.	RESULTADOS
O proxecto urbano.	Plans de expansión urbana.	Expansión dos negocios, actividades urbanas, producción, emprego.	Política municipal activa.	Mundo urbano estructurado.
Dominio do mundo urbano (no proxecto de país)	Aumento da riqueza de relacións, riqueza de intercambios, integración e redes de alianzas estratégicas de cidades.	Grupos de presión.	Ofertas de radicación.	Expansivo - dinámico.
Expansión das actividades urbanas.	Acadar unha masa crítica Infraestructuras e comunicacóns. Política industrial e comercial, cultural e de servicios.	Aumentar o peso específico e capacidade de negociación para proponer liñamentos de política. Estructuración - ordenación e dinamización do mundo urbano galego, galego-portugués e integración ordenada na europa das cidades.	Infraestructuras - ambiente urbano - facilidades. Potenciación do entramado relacional urbano Buscada alianzas internas e soluciones "gañar-gañar". Elaboración de estratexias.	Ampliación do mundo urbano. Aumento das dimensións do mercado. Mundo rico en relacións e actividades. Dotar á administración pública dunha misión. Expansión industrial emprego e servicios avanzados.
Integración e benestar dos ciudadáns.	Necesidades dos grupos productivos, do entramado asociativo urbano, embellecemento das cidades, normativa da construcción, regulación tráfico e convivencia.			
(Espúreo : enriquecimento das autoridades urbanas)	Soborno	Debilitar a capacidade dun proxecto racional	Primacía de intereses particulares, arbitrarios e espúreos sobre un proxecto global de cidade.	Caos urbano Formación de mafias. Negocios suxos e formación de fortunas daniñas.

RETOS ESTRAT	APOSTAS ESTR	OBXECTIVOS	OBX. SUBORDIN.	RESULTADOS
Consolidar as súas posicións no mercado galego.	Captación de pasivo. Certos procesos de expansión no exterior.	Saturar os servicios de banca. Dimensionamento axeitado.	Mesta rede de oficinas. Concentración bancaria. Altos pagamentos polos pasivos.	Existencia dunha banca "competitiva". Custos altos de intermediación. País abrumado baixo o peso da súa pesada banca. Primacía do depositante pasivo sobre o activo prestatario. Carga sobre o crédito e o debedor dinámico. Exceso desproporcionado dos depósitos sobre os créditos - atonía na demanda de crédito - obstáculo á acumulación.
Estabilidade monetaria.	Axuste e política contractiva.	Xuros altos. Crédito cicatrido.	Contracción e carestía do crédito.	Contracción da actividad. Desemprego. Caída do investimento productivo. Contracción do mercado. Redistribución do ingreso en favor da banca. Interrupción dos procesos de anovamento e expansión productiva e empresarial.
Beneficios.	Marxe de intermediación.			

RETOS ESTRAT	APOSTAS ESTR	OBXECTIVOS	OBX. SUBORDIN.	RESULTADOS
Manter e expandir o seu poder no goberno. Reproducción social. Impedir a presencia de actores partidarios portadores de transformación.	Captación de votos.	<ul style="list-style-type: none"> - Financiación. - Adaptación - creación da "imaxe esperada". - Xerar expectativas de conexión coas aspiracións da poboación. - Propaganda - publicidade. - Aquiescencia de grupos, influentes, persoeiros, intereses. - Influencia sobre os media. 	<ul style="list-style-type: none"> -Subordinación da sociedade ó proxecto partidario. -Subvencións á prensa e publicidade institucional. 	<ul style="list-style-type: none"> -Miseria psicolóxica das masas. - Deterioro dos modelos de identificación social. -Retroalimentación do autoengano. - Manipulación e alleamento das aspiracións e as motivacións.
	Captación de financiación.	<ul style="list-style-type: none"> - Gañar a confianza e comunión de proxecto coa banca, grupos empresariais internacionais e grupos externos. -Xestión no seu favor dos fondos públicos. 	<ul style="list-style-type: none"> - Adopción do proxecto político da élite socio-económica. - Subordinación ás esixencias dos interese s e s multinacionais. - Sobornos e canalización irregular de fondos. - Lexislación e prácticas de financiación gubernamental ós partidos, elixidos e cadros. 	<ul style="list-style-type: none"> - Polí tica contractiva. -Estabilidade monetaria. - Liberalización. -Penetración. -Manipulación, control canalización e alleamento da sociedade civil. - Homoxeneización da pluralidade. -Organización social da mentira. - Subordinación dos poderes lexislativo e xudicial ó executivo. - Imposibilidade para opcións independentes de accederen significativamente ó parlamento.
	Influéncia sobre os media.	<ul style="list-style-type: none"> - Crear unha prensa vinculada. - Combater a prensa independente. 	<ul style="list-style-type: none"> - Imposibilidade de existencia dunha prensa independente. 	<ul style="list-style-type: none"> - Debilitamento da autonomía ideolóxica, cultural e en formas de vida dos colectivos sociais e debilitamento da sociedade civil.
	Aparato propagandístico organizativo.	<ul style="list-style-type: none"> - Convencer. - Atracción dos comportamentos, ascendentes e procesos sociais á influéncia partidaria. 	<ul style="list-style-type: none"> - Presencia organizada nos espacios sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> - Subordinación da sociedade civil ás consignas partidarias.

RETOS ESTRAT	APOSTAS ESTR	OBXECTIVOS	OBX. SUBORDIN.	RESULTADOS
1. Reconstrucción - estructuración de Galicia Defensa- elaboración - proposta dun proxecto de país que protagonice a súa historia, recupere e dignifique os seus valores e tradicións, devolva ós galegos a capacidade de decidir os seus destinos e mobilice tódalas fontes de riqueza material e espiritual.	-O desenvolvemento. - Afortalamiento dos actores internos. - Inserción nun sistema de relacións internacional favorable ós intereses de Galicia	- Sistema educativo e formación. -Admón pública profesionalizada, capaz e con misión. - Capacidad de creación propia de cultura e información. -Mobilización da riqueza. - Unha clase empresarial con “sentido de país”.	- Idioma - Valores galeguistas. - Formación creadora-transformadora de país. -Existencia de programas públicos. - Rigor e ánimo da administración pública - Mass-media propios. - Industria cultural propia. -Desenvolvimento. - Existencia de programas privados. - Galeguización das r e l a c i ó n s comerciais. - Exportacións. - Esforzo en I+D - Existencia de materias primas. - Formación de grupos empresariais de dimensións apropiadas. - Autoorganización das clases e grupos.	- Certa recuperación do idioma e valores propios. -Formas de mobilización e organización da riqueza. - Moi escasas existencias de medias galeguistas. -Hexemonía en certos eidos da creación e vida cultural. -Moi escasa capacidade de acción.
2. Preservación das estruturas socio-psicolóxicas nas que os galeguistas se ins-talan persoalmente.	- A formación de “parroquias” de adeptos con pactos implícitos nas acomodacións dos míticos psiquismos. -As pugnas entre parroquias pola defensa do “seu território”.	- Relacións estruturadas en torno a dominio-dependencias persoais. -A hostilidade hacia as outras “parroquias” como fundamento da preservación da unidade interna de cada grupo.		- Solucións gañar-perder e perder-perder para o conxunto. -Afortalamiento de patoloxías sociais. -Aniquilamento da capacidade de presencia política do galeguismo como proxecto histórico. - Incapacidade dunha gran alianza ó arredor dun proxecto histórico. - Existencia dun galeguismo escasamente testemuñal.

RETOs ESTRAT	APOSTAS ESTR	OBXECTIVOS	OBX. SUBORDIN.	RESULTADOS
<p>1º. Inercia: manterse na solución keynesiana.</p> <p>-Facer que o sistema capitalista funcione da mellor maneira posible para os traballadores.</p> <p>-Solidariedade operaria/cultura operaria/primacía dos traballadores.</p> <p>- Alianza patronal/sindicatos polo pleno emprego (keynesianismo).</p> <p>- Non quedar inoperantes ante os procesos internacionais de decisiones do capital.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Máximo beneficio agregado. -Estabilidade social/solucións gañar-gañar ós tres actores sociais dinámicos (capital productivo-traballadores - governo). - Preservación e presión alta dos salarios-aumento da importancia do salario social. - Lexislación tuitiva do traballo. -Política industrial activa na producción e na preservación dos intereses productivos galegos. -Máxima medranza económica - Alianzas internacionais de sindicatos, ong, etc. polo contrapoder multinacional. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pleno emprego. -Salario alto. -Medranza industrial. -Alta demanda agregada. - Combater os liñamentos das alianzas da banca cos propietarios de riqueza pasiva polos xuros altos e a estabilidade monetaria. 	<ul style="list-style-type: none"> - Política fiscal expansiva. Déficit público. -Xuros baixos. - Crédito abundante. <p>Expansión da presencia e regulación gubernamental na economía.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Beneficios altos. -Salarios altos. -Demanda interna poxante. - Aumento do emprego. <p>Medranza económica</p> <ul style="list-style-type: none"> - Desvalorización monetaria. Inflación. <ul style="list-style-type: none"> -Posible deterioro da disciplina laboral colectiva no interior da factoría. <ul style="list-style-type: none"> -Transpaso progresivo dos resorte s económicos fundamentais dende o capital para o governo. <ul style="list-style-type: none"> -Afortalamiento dos sindicatos nos resorte s decisionais da economía. Aumento da capacidade negociadora dos sindicatos.
<p>2º. Busca doutros sistemas de organización da producción e de relacións laborais.</p> <p>- Afortalamiento dos xermes de cambio.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - O “reparto do traballo”. -As propostas dunha constelación de relacións capital - traballo. - A autoorganización operaria do traballo e da producción. -A democratización do poder económico. - A economía social. 	<ul style="list-style-type: none"> -Transformar o concepto de emprego. -Reducir o tempo de traballo necesario. -Liberar as relacións laborais e a producción do sometemento ó capital. -Democratizar o poder económico. 		<ul style="list-style-type: none"> - A economía social. -A integración do mundo do traballo na disciplina do mercado. - Democratización da empresa e do poder económico. -Preservación de sectores industriais. - Someter as decisións productivas ó control dos traballadores.
3º Avantaxes dos dirixentes sindicais	- Sobornos.	<ul style="list-style-type: none"> - Privación da autonomía de decisión dos traballadores e sindicatos. - Subordinación dos sindicatos ás directrices do capital e dos corpos de intelixencia. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dependencia decisional e organizativa dos traballadores. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mundo do traballo inerme e subordinado.

RETOS ESTRAT	APOSTAS ESTR	OBXECTIVOS	OBX. SUBORDIN.	RESULTADOS
- Adquirir un estatuto de compartir o poder facendo valer a influencia localizada.	<ul style="list-style-type: none"> - Preservar a capacidade de negociación das localidades e redes clientelares. 	<ul style="list-style-type: none"> - Manter o ascendente sobre a clientela. - Preservar as estruturas tradicionais aceptando mínimas modificacións. - Establecer unha lista de relacións cos “poderes externos”. - Negociar este ascendente cos “poderes externos”. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rechazo á innovación. - Circulación fracionada da información e da influencia. - Predominio da relación persoal sobre a impersonal e racional. - Sumir o seu mundo relacional nun comercio de favores. 	<ul style="list-style-type: none"> - Atraso. - Incapacidade dun “proxecto de país”. - Pola escasa capacidade de elaborar estratexias de xestión que ultrapasen o mundo que teñen diante do nariz, conducen ós seus protexidos á reproducción do seu mundo miserable. - Primacía das solucións “gañar - perder” e “perder - perder”.

RETOS ESTRAT	APOSTAS ESTR	OBXECTIVOS	OBX. SUBORDIN.	RESULTADOS
<p>Inercia: tendencia á reproducción das estruturas sociais, os hábitos, os horizontes, a cultura.</p> <p>- Aceptación de melloras inmediatas, f a c i l m e n t e asumibles.</p> <p>- Procesos de adaptación ós cambios da contorna.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Evitar a innovación. -Non cuestionamento da cultura e os hábitos. -Reproducción da sociedade. 		<ul style="list-style-type: none"> - Aforro. - Adquisición de activos externos. - Negativa a información, á formación, ó I+D, - Recibir favores da administración pública. - Adscripción a redes clientelistas. - “Arrimarse a boa arbre”. 	
<p>-Aceptación de cambios consonte ós seus intereses estratégicos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Afotalar os actores internos. -Reclamar. 		<ul style="list-style-type: none"> - Grupo lácteo. - Ordenamento marisqueo. - Investimento. - Aumento dimesións empresariais. - Industrialización. - Esforzo en formación, I+D, adaptación... 	

RETOS ESTRAT	APOSTAS ESTR	OBXECTIVOS	OBX. SUBORDIN.	RESULTADOS
1. Adaptación á súa situación de exclusión e insignificancia social.	<ul style="list-style-type: none"> - A mentira e o autoengano: instalación nun mundo da representación onde son socialmente valiosos, no que viven máis verdadeiramente ca na realidade. - Subordinación á cultura e á alianza dominante que non lles vai dar solución. 	<ul style="list-style-type: none"> - Preserva-la imaxe de si. - Situarse cerca dos poderosos. - Non aceptar, na imaginaria, a realidade dun mundo hostil. 	<ul style="list-style-type: none"> - Aceptar solucións provisionais de "entretenimento" (INEM, cursiños, subvencións...). - Afortalar as autoxustificacións sociais. - O bode expiatorio (racismo, discriminación, xenofobia...) - Votar á alianza no poder e secundar a propaganda da élite socioeconómica. - Comportamento subalterno. 	<ul style="list-style-type: none"> - Reproducción do desemprego. - Profundización da exclusión social. - Afortalamiento da dependencia social.
2. Busca de alternativas individuais: integrarse na sociedade do traballo e do consumo.	<ul style="list-style-type: none"> - Adaptación das cualidades ás necesidades do sistema productivo. - Formación. - Busca de solucións creativas. 	<ul style="list-style-type: none"> - Adquirir un valor propio comparativo. - Independizarse das asechanzas da alianza dominante. - Autoorganización productiva. 	<ul style="list-style-type: none"> - Formación. - Novas empresas. - Autoocupación. - Mobilidade empresarial. 	<ul style="list-style-type: none"> - Innovación. - Elevación da capacidade produtiva. - Autoorganización dos traballadores. - Economía social.
3. Busca de solución global ó problema.	<ul style="list-style-type: none"> - Esixencia de cambio na alianza dominante. - Forzar un cambio de política económica. - Busca de outro sistema social superador do problema. 	<ul style="list-style-type: none"> - Polas políticas de emprego. - Polas reformas parciais. - Polo cambio de valores. 	<ul style="list-style-type: none"> - Esixencias de programas feitos operativos polos gobiernos e élites. - Creación de institucións e instancias capaces de elaborar alternativas. - Debilitamento do poder e capacidade operativa da alianza dominante. - Posta en operación dos xermes dunha nova organización social. 	<ul style="list-style-type: none"> - Potenciais. - Parciais. - Progresivas, con risco de involuír, pola súa probabilidade de integrarse na sociedade dominante.

RETOS ESTRAT	APOSTAS ESTR	OBXECTIVOS	OBX. SUBORDIN.	RESULTADOS
<ul style="list-style-type: none"> - Integración nas alianzas dominantes mundiais. -Realización do proxecto das élites socio-económicas españolas. -Manterse no poder. 	<ul style="list-style-type: none"> - Axuste. - Dar a Galicia o papel resultante das negociacións internacionais e dos intereses das élites socio-económicas españolas. 	<ul style="list-style-type: none"> - Estabilidade monetaria. -Contracción fiscal. - Competitividade e aumento das exportacións. - Sacrificio de sectores productivos. 	<ul style="list-style-type: none"> - Subida dos xuros. - Contracción crediticia. - Subida de impostos. -Reducción dos gastos públicos. - Programas de internacionalización da empresa. - Fomento das exportacións. - Modernización. - I+D. - Formación. - Infraestructuras. - Desmantelamento de sectores productivos. -"Reestructuración industrial". - Restrinxir as condicións da acumulación. 	<ul style="list-style-type: none"> - Desemprego. -Atraso, afastamento. - Marasmo produtivo. - Vantaxe dos aforradores, banca e detentadores de riqueza pasiva. - Subordinación da empresa industrial. - Vocación exportadora e competitiva das empresas. - Innovación tecnolóxica. - Integración internacional da empresa. -Estacamento industrial e productivo.
	<ul style="list-style-type: none"> -Preservación dos votos. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dominio e manipulación dos media, a elaboración da imaxe e da cultura. 	<ul style="list-style-type: none"> - Colonización cultural, informativa, do significado e das conciencias. 	<ul style="list-style-type: none"> - País cultural e comportamentalmente pasivo, receptor pasivo de mensaxes que codifica e asimila. - Resortes fundamentais de actuación exteriores, sobre os que non pode influír.
		<ul style="list-style-type: none"> - Programas compensatorios. 	<ul style="list-style-type: none"> - Transferencias, subvencións, pensións e prestacións asistenciais. 	<ul style="list-style-type: none"> - Un país dependente, subvencionando e saqueado do dereito á produción e ó traballo. - Un país obrigado á obediencia: "quen paga, manda".

RETOS ESTRAT	APOSTAS ESTR	OBXECTIVOS	OBX. SUBORDIN.	RESULTADOS
<ul style="list-style-type: none"> - Propoñer os liñamentos das élites socioeconómicas e políticas europeas. - Afortalar a presencia europea no mundo. - Abastanza das materias primas estratéxicas. - Ordenamento da producción europea. 	<ul style="list-style-type: none"> - Integración europea. - Hexemonía da fracción dominante do capital nas relacións capital/traballo e capital/poboación. - Converxencia. - Predominio dos intereses da banca. - Ascendencia mundial da empresa transnacional europea. - “Modernización” 	<ul style="list-style-type: none"> - Desmantelamento dos resortes proteccionistas estadais. - Aliñarse coas políticas EUA. - Desprazamento dos conflictos capital/traballo e governo/sindicatos para instancias multinacionais menos controlables polos sindicatos e poboacións. - Políticas fiscais contractivas a escala europea. - Política monetaria contractiva. - Estabilidade monetaria. - Fin da hexemonía da “alianza keynesiana” (sindicatos-producción industrial polo pleno emprego). - Apostas por unha nova alianza das élites financeiras mundiais. -Formación de grandes grupos industriais europeos. - Concentración do capital, F+A.Opas... - Aumento das dimensións das empresas. - Homoxeneización dos mercados. - Hexemonía das empresas multinacionais europeas. - Absorción de grupos de menores dimensións. - Reestructuracións industriais - I+D 	<ul style="list-style-type: none"> -Reducción dos gastos públicos e dos déficits públicos. - Disciplina impositiva. -Xuros altos. -Créditos escasos. - Grupos industriais de dimensións apropiadas. - Ordenamentos sectoriais. 	<ul style="list-style-type: none"> - Afortalamiento da hexemonía alemana. -Desprazamento dos centros de decisión máis lonxe de Galicia. - Contracción económica europea (contornas 1 e 2) - Desgaleguización da producción en Galicia. - Evición do dereito á producción en Galicia - desemprego en Galicia. - Aumento das diferencias interrexionais - marxinación de Galicia. - Modernización da producción.

RETOS ESTRAT	APOSTAS ESTR	OBXECTIVOS	OBX. SUBORDIN.	RESULTADOS
- Modernización de Galicia: ciencia, técnica, cultura, sопорте informativo.	- I+D. - Reforma do sistema educativo.	- Industrialización. - Urbanización.	- Grupo lácteo galego. - Ordenamentos sectoriais.	- Parciais. - Reducidos.
- Inserción de Galicia nunha estratexia mundial que preserve os seus intereses e idea do mundo.	- Sistemas de "spin-out" e de afortalamiento da continuidade ciencia-tecnoloxía-producción.	- Afortalamiento dos actores internos. - Desenvolvemento. - Xustiza social.	- Aumento das dimensións empresariais. - A "boa" cultura.	- Potenciais. - Calendario. - Certos grupos empresariais.
- Solución dos grandes retos: desemprego, democracia...		- Apreciación dos intereses estratégicos. - Modernización.	- Vigoroso asociacionismo empresarial.	
- Introducción de rasgos culturais.		- Acerto nunha estratexia de internacionalización.	- I+D, formación - Rigor e ánimo da administración pública. - Boas condicións crediticias.	
- Medranza cultural.			- Disolución das redes clientelistas.	
- A "boa cultura" como xeradora de boas estratexias de comportamento.				

RETOS ESTRAT	APOSTAS ESTR	OBXECTIVOS	OBX. SUBORDIN.	RESULTADOS
1. Inercia	- Negativa ós cambios.	- Preservar os “valores de identidade”. - Non aventurarse en pasos descoñecidos. - Non esforzarse na adaptación. - Non transformación cultural. Formación de “malas estratexias”.	- Oposición ós esforzos en I+D, formación... - Afortalamiento da “mala” cultura. - Mantemento das estruturas do atraso. - Busca de solucións fóra da agricultura.	- Perda dos mercados. - Contracción da producción agraria e evicción. - Marasmo da producción de materias primeiras. - Deterioro da productividade do traballo. - Deterioro dos investimentos. - “Economía de asistencialismo”. - Afortalamiento das redes clientelistas. - Ignorancia e miseria. - Emigración.
2. Seguir as adaptacións ás directrices CE e GE.	- Ter asegurada a sopa boba. - Expansión de algúns procesos.	- Pensións e transferencias. - Arrimarse a boa arbre.	- Desidia polo grupo lácteo galego. - Administración pública repartidora de subvencións. - Adscrición a redes clientelistas.	- Declinio da capacidade de decidir o futuro. - Dependencia.
3. Propoñer un programa de defensa dos seus intereses estratégicos.	- Enriquecemento. - Proceso de acumulación a longo prazo na agricultura. - Defensa das decisións económicas das instancias internas. - Gañar mercados para a produción galega.	- Elaboración de programas de defensa da produción. - Acceso ós mercados externos.	- Grupo industrial lácteo. - Esforzo en I+D. - Esforzo en formación. - Exportacións. - “Boa” cultura empresarial. - Infraestructuras. - Rigor e ánimo da admón pública. - Boas condicións crediticias. - Vigoroso asociacionismo empresarial. - Expansión da produción agraria. - Producción de materias primeiras. - Productividade do traballo. - Disolución das redes clientelistas. - Aumento das dimensións empresariais.	- Modernización da agricultura. - Afortalamiento do sector agroindustrial. - Expansión da producción agraria. - Potencial e autonomía dos actores internos. - Desenvolvemento.

RETOS ESTRAT	APOSTAS ESTR	OBXECTIVOS	OBX. SUBORDIN.	RESULTADOS
-Beneficios e vandas.	- Publicidade.	<ul style="list-style-type: none"> - Chegar a unha amplia audiencia. - Subordinar a información ós intereses dos demandantes de publicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> - Codificación e reelaboración da cultura segundo as esixencias das élites socio-económicas e políticas. - Subsumir ás minorías nunha amplia maioría homoxénea 	<ul style="list-style-type: none"> - Desaparición da representatividade e autonomía cultural das minorías. - Conformación dun bipartidismo do cidadán homoxeneizado e carente de opcións.
	- Vendas.	<ul style="list-style-type: none"> - Dar información relevante. - Manter cautivas amplias audiencias. 		
	- Captar audiencia.	<ul style="list-style-type: none"> - Propoñer modelos de identificación e representación. 		
	- Subvencións e propaganda institucional.	<ul style="list-style-type: none"> - Sometemento ós gobernos. 		
-Formación -elaboración de cultura e información relevante. (mediatización nos procesos de elaboración e difusión do mundo significativo e motivacional).	<ul style="list-style-type: none"> - Elaboración de información primaria - Información secundaria global. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rede de correspondentes locais. - Elaboración da información nacional (mesa de redacción). - Transmisión de información internacional (axencias transnacionais). 		<ul style="list-style-type: none"> -Implicar ás localidades. -Creación de correntes de opinión. - Conseguir o ascendente opiniático dos grupos propietarios da prensa. - Dependencia das axencias multinacionais da información.
-Cautivar e manter cautivas amplias audiencias.	<ul style="list-style-type: none"> - A información e formación de cultura debe eliminar a disonancia: a xente non tolera cuestionamentos prolongados á súa idea do mundo. 	<ul style="list-style-type: none"> - Información relevante e complacente (que devolva unha imaxe positiva do lector). 		<ul style="list-style-type: none"> - Reforzar o sistema de valores dominante. -Reproducción social. - Autoengano.
-Creación de correntes de opinión.				

RETOS ESTRAT	APOSTAS ESTR	OBXECTIVOS	OBX. SUBORDIN.	RESULTADOS
<ul style="list-style-type: none"> - Reproducción da cultura dominante. -Algúns escasos e demorados elementos de adaptación ás necesidades de funcionamento da sociedade. 	<ul style="list-style-type: none"> - Construcción de personalidades pasivas, homoxeneizadas, amaestradas, prontas a aceptar o seu papel de consumidores do que se lles dá e de traballadores do que se lles pide. - Transmisión dunha cultura morta, carente de interese, de compromiso co mundo significativo e de conexión cos retos da contorna. 			
<ul style="list-style-type: none"> 2. Reforma educativa. - Transformación do sistema educativo para a formación de persoas activas, creativas, amorosas e con forza éduca. - Modo de vida do ser. 	<ul style="list-style-type: none"> - Personalidades activas, creativas, interiormente ricas e capaces de tódolos disfrutes. - Personalidades cultivadas, xenuínas, capaces de afirmaren os seus criterios e de xulgaren os contidos das informacíons e mensaxes. - Personalidades con sistemas de valores do ser (fronte ó sistema de valores do ter). - Personalidades con referentes planetarios. 			

RETOS ESTRAT	APOSTAS ESTR	OBXECTIVOS	OBX. SUBORDIN.	RESULTADOS
1. Proposta dun sistema social ecuménico capaz de preservar a longo prazo os grandes equilibrios planetarios.	<ul style="list-style-type: none"> - Bioenvolvemento limpo e homeostático. - A boa relación psíquica consigo propio. - Homes solidarios, creativos e respetuosos. - Transformación cultural: do consumismo, a voracidade, o derroche e a neurose para a satisfacción de necesidades cultivadas, a sabuduría, a moderación e a sanidade psíquica. - A forza do eu. 			
2. O envolvemento a natureza como obxecto de consumo e disfrute da poboación urbana que non ten delas necesidades productivas.	<ul style="list-style-type: none"> - A contorna agradable, limpia e bonita, diversa... 			

Actor 22. O aparato eclesiástico

RETOS ESTRAT.	APOSTAS ESTR.	OBXECTIVOS	OBX. SUBORDIN.	RESULTADOS
<ul style="list-style-type: none"> - Manter o ascenden-te da igrexa. - Afortalar as posicíons de depen-dencia cultural e es-piritual. - Pastoral (propa-gandismo cristiano). 	<ul style="list-style-type: none"> - Controlar o siste-ma educativo - Afortalar a presen-cia e poderío das organizaçóns ecle-siásticas. - Manter e ampliar as fontes de finan-ciación. - Ningunear a lingua e a cultura galega. 	<ul style="list-style-type: none"> - Manipulación das asembleas de pais de alumnos. - Reclamar atencíons e financiamento pú-blico para a ensinanza relixiosa. - Orientar cristiana-mente o voto dos seus rabaños. 		<ul style="list-style-type: none"> - Debilitamento da forza euca da poboación. - Fomento da pusilanimidade.

RETOS ESTRAT	APOSTAS ESTR	OBXECTIVOS	OBX. SUBORDIN.	RESULTADOS
Cambio social	<ul style="list-style-type: none"> - Construcción dunha sociedade autoxestionada ou guiada pola xestión pública. - Os equilibrios planetarios. 	<ul style="list-style-type: none"> - Expansión da regulación gobernamental. - Expansión da economía social. - Desenvolvemento. - Cambio nas relacións norte - sur 	<ul style="list-style-type: none"> - Empresa pública. - Investimento público. - Democratización da empresa e do poder económico. - Autoxestión. 	Desiguais, sen unha proxección definitiva nos obxectivos políticos.
- Manter ó sistema capitalista funcionando da mellor maneira posible para a poboación, especialmente para a p o b o a c i ó n desposuída.	- Alianza co capital industrial pola melloratecnolóxica, a expansión dos mercados e a producción, o emprego, os salarios e os beneficios (keynesianismo).	<ul style="list-style-type: none"> - Redistribución da renda. - Pleno emprego. - Aumento da productividade do traballo. - Aumento dos salarios. - Consumismo. 	<ul style="list-style-type: none"> - Inflación. - Regulación gobernamental. - Democracia económica (?). - Pleno emprego. - Industrialización. 	<ul style="list-style-type: none"> - Hoxe comprometidos. - Sociedade de consumo. - Estabilidade social. - Maltrato ó bioenvolvemento e esgotamento dos recursos non renovables.

RETOS ESTRAT	APOSTAS ESTR	OBXECTIVOS	OBX. SUBORDIN.	RESULTADOS

RETOS ESTRAT	APOSTAS ESTR	OBXECTIVOS	OBX. SUBORDIN.	RESULTADOS
A autoxestión das necesidades económicas, da organización do traballo, da producción, da venda, do consumo e da creación e difusión cultural.	Un movemento empresarial participativo, democrático, autoxestionario, productivo e capaz de mobilizar tódalas formas de riqueza e de satisfacción de necesidades.	<ul style="list-style-type: none"> - Creación e bo funcionamento de empresas autoxestionadas. - Democratización das empresas autoritarias e do poder económico. 	<ul style="list-style-type: none"> - Industrialización. - Ordenamentos sectoriais. - Pleno emprego. - Formación. - I+D. <p>- Transformación do sistema financeiro.</p> <p>- Mobilización do potencial humano e endóxeno.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Parciais. - Progresivos. - Xermes de gran potencia transformadora

3.2. A matriz de actores e obxectivos (IMAO).

No Cadro 13 anótanse por filas os actores e por columnas os obxectivos ou campos de batalla obtidos principalmente da análise estructural do apartado 2. Se o actor da fila é favorable ó obxectivo da columna escribirase +1; se é contrario, escribirase un -1, e se é indiferente un 0. A elaboración deste cadro tampouco está exento de ambigüidades, xa que os actores non sempre son homoxéneos, e pode haber distintas posiciones respecto dun obxectivo, en primeiro lugar -por exemplo, un empresario pode ser partidario de xuros altos, anque os xuros altos prexudiquen a actividade empresarial-; en segundo lugar, os actores poden seguir diferentes estratexias -por exemplo, dentro do sistema educativo pódese optar pola reproducción do sistema dominante ou por unha reforma educativa transformadora-; en terceiro lugar, un actor pode ter unha apreciación dos seus intereses estratéxicos errada -tería unha “mala cultura” que se traduce en malas estratexias- como pode ser nos grupos vinculados a producións sectoriais que se acobillen nas redes empobrecedoras do caciquismo-. En cuarto lugar, un actor pode allear os seus intereses estratéxicos por procesos compensatorios -por exemplo, un goberno galego que non aposte por un grupo lácteo porque algúns funcionarios foron sobornados por algún grupo de empresas multinacionais-. En quinto lugar, a posición dun actor pode presentar tonalidades respecto do obxectivo tal como está formulado: os empresarios poden ser favorables ó investimento estranxeiro directo sempre que non lles presente unha competencia prexudicial, ou poden ser favorables ás importacións sempre que non o evacúen do mercado interior. En sexto lugar, un actor pode pegar a súa estratexia a outro actor e secundalo, cambiando así as súas apostas concretas, que en pura apreciación deberían ser outras. É o caso dun goberno galego que para preservar o voto non pon e operación políticas de anovamento dos modelos productivos, ou resta cautivo das asechanzas dos caciques. Neste caso, anotaremos os seus intereses “en pura apreciación”, e se cambian a aposta entenderemos que será por presión dos outros actores. En séptimo lugar, un actor pode ter unha aposta estratéxica e non interesarlle realizala porque, mesmo afortalando as posibilidades de realización do seu proxecto, o debilitaría no conxunto da alianza de actores: podería ser o caso dun goberno galego que considerara que o desenvolvemento de Galicia precisa actores internos vigorosos como unha prensa libre e sólida, unhas asociacións de empresarios potentes, fortes sindicatos e asociacionismo cívico, etc. pero non pon en marcha os programas oportunos porque iso debilitaría o ascendente e liberdade de acción do goberno galego no interior do país.

Da matriz 1MAO pódense tirar os seguintes resultados:

1. Os campos de batalla menos conflictivos (nada conflictivos) son:

3. Investimento productivo privado (14,0)
4. Aumento das dimensíóns empresariais (17,0)
6. Industrialización (14,0)
8. Vigoroso asociacionismo empresarial (10,0)
9. Esforzo en I+D (16,0)
10. Esforzo en formación 16,0)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	+	-	Σ		
1	Gobierno Gallego																																							
2	Grupos Industriais D.A.																																							
3	Empresarios																																							
4	Gr. Produccións Sectoriais																																							
5	Multinacionais	-1	0	0	-1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6	Elite Socio-Económica Esp.	0	0	0	-1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
7	Cidades	1	1	1	-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
8	Banca Galega	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
9	Partidos do Bipartidismo	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10	Galeguismo	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
11	Sindicatos e Traballadores	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
12	Caciques	-1	0	0	1	0	-1	0	0	0	-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
13	Votantes / Poboación	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
14	Poboación Desempregada	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
15	Gobierno Español	0	1	0	-1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
16	Gobierno CE	0	1	0	-1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
17	Élite Ilustrada	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
18	Organ. Agric./Agrícolores	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
19	Esquerda	+	15	16	14	17	13	14	18	10	16	16	18	8	15	17	19	9	4	14	12	13	17	19	19	11	15	5	11	15	6	18	4	19	15	-				
		-	1	1	0	0	5	0	1	0	0	0	0	1	9	4	0	0	6	3	10	1	4	0	0	4	1	3	0	0	6	0	9	0	0					

Cadro 13. Matriz de Actores
por Obxectivos (IMAQ)

14. Existencia de boas infraestructuras (17,0)
15. Ampliación das dimensóns do mercado (19,0)
21. Existencia de materias primeiras (17,0)
22. Acceso ós mercados externos (17,0)
23. Exportacións (19,0)
24. Productividade do traballo (19,0)
28. Bioenvolvemento limpo (5,0)
29. Alta entrada de turistas (11,0)
30. Investimentos estranxeiros directos (15,0)
32. Beneficios altos (18,0)
34. Medrío da contorna (19,0)
35. Internacionalización da empresa galega (15,0).

De aquí parece poderse tirar os rudimentos dun gran “pacto pola expansión” de Galicia, negociable mesmo polos actores externos relevantes. Este pacto podería afortalarse cun estreitamento áinda maior de actores internos: os actores máis conflictuais son na súa maioría externos: élite socioeconómica española (+17,-9); Goberno Español (+20,-9); Multinacionais (+16,-7); Goberno CE (+17,-6) e un actor interno: os caciques (+11,-6). Polo tanto, un gran programa conxunto dos actores internos negociable con instancias exteriores ten boas posibilidades.

Os aspectos conflictuais co exterior maniféstanse ó arredor principalmente da política económica, decidida polos gobernos ibéricos e CE, multinacionais e élite socioeconómica española: as políticas fiscal e monetaria restrictivas e a negativa ó protecicionismo, principalmente. Neste aspecto, parece que unha decidida alianza de actores internos por recuperar ascendente sobre a política fiscal e a xestión monetaria e comercial é tamén posible e presentaría, en todo caso, unha realidade conflictual con instancias externas.

2. Os campos de batalla máis conflictivos son:

5. Investimento productivo público (+13,-5)
12. Rigor e ánimo da Administración Pública (+8,-9)
13. Gasto da Administración Pública Galega (+15,-4)
16. Salarios altos (+9,-6)
18. Importación de productos competitivos (+4,-10)
20. Expansión da produción agraria (+12,-4)
21. Boas condicións crediticias (+11,-4)
31. Disolución das redes clientelistas de votos (+6,-6)
33. Impostos altos (+4,-9)

Que podemos clasificar en dous grupos: o primeiro grupo é un conflicto principalmente externo a Galicia, e afecta á presencia dos intereses galegos relativamente a instancias exteriores: 13, 18, 20, 21, 33. O segundo grupo pertence ó dominio dos conflictos internos. Son:

12. Rigor e ánimo da Administración Pública Galega.

Trátase dunha variable estratéxica fundamental para o desenvolvemento de Galicia: Unha Administración Pública Galega sen criterios, sen misión, influenciable e corrupta constitúe o obstáculo fundamental á modernización e desenvolvemento de Galicia. Pero son poucos e débiles os intereses nunha Administración limpia e capaz: estarían a favor fraccións anovadoras e capaces dos grupos vinculados a producións sectoriais, as cidades, o galeguismo, os sindicatos, o goberno da CE, a élite ilustrada, as organizacións agrícolas e a esquerda: actores máis ben de pouca potencia e capacidade de acción, e hai que dicir mesmo que con reservas, xa que aspectos do funcionamento corrupto poden benficialos.

Partidarios da corrupción da Administración son moitos e poderosos: o propio Goberno Galego, que obtén beneficios evidentes e moi cuantiosos nos seus membros e funcionarios; en empresarios e grupos industriais, anque neste aspecto non sexa monolítico, xa que gran parte dos negocios e a produción faise con previa aceptación da corrupción e a mesma corrupción é unha fonte importante de acumulación privada e formación de fortunas.

Son tamén partidarios da corrupción e arbitrariedade da Administración Pública as Multinacionais, que así achantan a unha instancia que é quen ten máis resortes e capacidade para limitar ou condicionar os seus programas, invitándoas a non observar principios de interese para o país; a élite socio-económica española, que pode así plegala facilmente ós seus proxectos; os Partidos do Bipartidismo, que obteñen o acceso e monopolización de moitos resortes decisionais e ampla financiación para as súas actividades; os caciques, que só así poden obter vantaxes do mercado de votos; dos votantes, que esperan que algo caia e permítelles capea-lo sometemento á lei e á decisión administrativa; do Goberno español, por razóns viciñas ás da Administración Pública Galega.

Sen embargo, o obxectivo dunha Administración Pública capaz e honesta é fundamental: é unha variable moi motriz, acaso tamén dependente ou de enlace, e pode determinar considerablemente o comportamento global do sistema, cambiar a dinámica da súa estructura e recompoñer o cadre de actores e de influencias. Sen embargo, o funcionamento real das democracias tal e como son hoxe deseñadas e concebidas non parece estar equipado para afortalar a instancia suprema dunha sociedade.

Unha firme alianza dos actores interesados nunha Administración Pública capaz podería acaso facer cambiar as cousas, por exemplo, mediante a creación dun corpo independente de xuíces especializados na fiscalización e combate á corrupción pública.

31. Disolución das redes clientelistas de votos.

As estructuras de influencias locais e persoais teñen unha forma do estilo dun “venturi”⁵, estructuran gran parte do mundo rural, zonas importantes do mundo urbano

e bolsas de relacións persoais de fidelidade ó arredor de procesos. Por un lado, permiten preservar intereses de grupos, sobre todo en relacións consanguíneas, de viciñanza e dependencia; son tamén a forma arbitrada para gañar influencia e certa presencia decisional para sectores subalternos e de preservar intereses propios en certa medida. Por fin, son a única forma de acceso a mecanismos decisionais para moitos. Pero por outro lado supoñen deixar estes mecanismos de acción en mans duns líderes de escasa visión, de escasa capacidade de innovación, reproductores do atraso e incapaces de integrar esas bolsas sociolóxicas dentro de estructuras modernizadoras. Para máis, os líderes de redes de influencias -o caciquismo- tratan por tódolos medios de impedir a pluralidade de relacións, a autonomía e autoorganización do mundo que lideran, prefieren que os acontecimentos se conduzan pola canella de influencias persoais antes ca con criterios de racionalidade, e en moitos casos beneficiánselle directamente como intermediarios reproduciendo estructuras incapaces de desatar un proceso de acumulación de capital e de medrío económico. Impiden a todo trance a formación dunha Administración Pública rigorosa e suxeita á lei para acaparala na primacía do reparto de influencias, etc.

Estarían a favor da estructura caciquil o Goberno Galego, que obtén así facilmente os votos, e os perdería se a confronta; a élite socioeconómica española, que viu valéndose historicamente dela porque non foi capaz, nin quixo, construír un sistema político universal e democrático que incorporase a poboación á vida política, e a estructura caciquil resolvíalle o problema da subordinación da poboación á vida institucional; os Partidos do Bipartidismo, que tratan de gañarse así un volume importante de votos a cambio de case nada, á parte de o caciquismo estar entrañado nas súas estructuras; a propia élite de caciques, que preserva así o seu ascendente; o Goberno Español, por razóns similares ós partidos, os agricultores, que así se fan a ilusión de acceder algo ás decisións institucionais.

En contra, estarían os grupos más ou menos organizados vinculados a producións sectoriais, xa que a estructura caciquil é a principal maquinaria dirixida contra os procesos de ordenamento sectorial; as cidades, que teñen outro concepto da estructuración do país máis universal, industrial e comercial; o galeguismo, porque o seu proxecto histórico é aquela “célula de universalidade”, e porque os seus programas de desenvolvemento son menosprezados e boicoteados por un caciquismo que vería perder a súa influencia e transformadas as súas estructuras. Dos sindicatos, que persiguen a autonomía dos traballadores e a defensa organizada dos seus intereses; da élite ilustrada, por razóns xa expostas, e da esquerda, porque as estructuras caciquís manteñen á poboación cautiva e alleada, ademais de ser a tradición da esquerda racional, universal e democrática, directamente oposta á concepción persoal, particularista e manipuladora do caciquismo.

⁵ Xosé GUNDIN GARCÍA, "Prólogo para unha vontade de desenvolvemento rural", *Cooperativismo e Economía Social*, nº 3 (1991, Xaneiro - Xuño), páx. 97 - 104.

A evolución futura das redes clientelares de influencia pode presentar tres evolucións: Primeiro, o seu mantemento puro e duro. As tendencias, sen embargo, non parecen favorecer: o declinio do mundo rural, a internacionalización da vida cotidiana, a educación xeral da poboación e uns medios de comunicación de masas que evacúan ó mundo rural da súa capacidade de formación de cultura, base económica e construcción dun mundo significativo; o maior peso do voto urbano e a conexión máis directa da poboación coa Administración.

En segundo lugar, pode ser preservado e transformado por un proceso de pluralización das relacións, de maior facilidade de opcións directas para as poboacións e de universalización e despersonalización das relacións administración/administrado. Neste caso, acaso se poidera manter a estructura de influencias como un mecanismo preservador de intereses localizados ou grupais, pero que non terían os efectos de reproducción do atraso, das influencias persoalizadas e dos mercados de favores. Nesta evolución a figura clásica do cacique-mediador podería ser sustituída polo liderato de intereses grupais e potenciador de opcións. A pluralización de relacións é en calquera caso unha política boa, transformadora e deseñable, que non ten por que contar -agás en casos concretos- cunha oposición frontal e convincente dos cacicatos.

En terceiro lugar, pódese producir unha confrontación aberta coas estruturas caciquís. O seu punto débil é a capacidade de influencia nos “patronatos”, e amputada esta práctica, a estructura cacquil cairía. Pero esto é hoxe por hoxe pouco probable, xa que o control dunha porcentaxe importante dos votos, da Administración Local e de outras instancias e seccións da vida económica significarían unha decisión heroica, no caso de que se quixera tomar esta decisión.

16. Salarios altos.

O potencial conflictivo dos salarios altos afecta sobre todo ás diferencias entre sindicatos e traballadores por un lado e empresarios polo outro. Anque a empresa non sempre ten intereses nas caídas salariais, xa que salarios altos significa expansión das vendas, e nunha primeira aproximación a variación dos salarios non afecta ós beneficios, xa que o aumento dos gastos das empresas en salarios pode ser compensado polo aumento dos ingresos das empresas polo aumento das vendas. Pero aquí hai que facer dúas salvedades: a primeira, que a subida salarial fará aumentar as vendas dos produtos de máis alta elasticidade-renda, e non repercutirá especialmente nos bens ríxidos respecto á renda, polo que os empresarios productores de bens ríxidos respecto da renda oporanse máis ás subidas salariais, mentres que os outros defenderán os seus intereses de subida salarial.

A segunda salvedade concerne ás exportacións e importacións: se o 30% do gasto dos lares⁶ en 1980 era producido fóra de Galicia, porcentaxe que debeu aumentar considere-

⁶ TIOGA. 1980

rablemente nos últimos 13 anos, unha subida salarial en Galicia repercutirá só nun 70% de aumento das vendas ás empresas galegas e, do incremento das compras intermedias das empresas galegas, un 57% é tamén comprado no exterior, polo que os beneficios agregados se verían reducidos en Galicia nun 30% do aumento salarial ademais da drenaxe vía compras intermedias, se ben os beneficios no resto do mundo terían aumentado nesa contía. Respecto das exportacións, un aumento salarial pode repercutir no aumento dos custos, tendo dous tipos de consecuencias: a) Que acaso a competitividade da produción galega se vexa resentida e acaso diminúan as exportacións; b) que os exportadores vexan reducir os beneficios que viñan tirando en favor dos beneficios de outros -xa que o beneficio agregado variará soamente se diminúen as exportacións, non polo aumento dos custos salariais dos bens exportados-, xa que a expansión salarial tradúcese nunha expansión do mercado interno, ou sexa, das vendas de todos, polo que consideren que o país lle está socializando o seu esforzo exportador.

A todo isto habería que acrecentar que se o aumento de salarios se traduce nun aumento do aforro dos traballadores antes ca do gasto, os beneficios tamén se verán reducidos na contía dese aforro. Pero isto é menos probable, xa que a expansión do gasto dos traballadores estimulará tódolos movementos económicos á alta, e afortalará os procesos de relanzamento do investimento, que fará aumentar áínda máis os beneficios.

A resolución do conflicto sobre salarios pode tomar diferentes rumos nun futuro próximo. A “gran alianza keynesiana” tamén chamada “paz do traballo” que reinou ata o reaganismo consistiu na alianza entre traballadores-sindicatos e capital industrial, baixo a batuta gobernamental, por unha tendencia á subida salarial, pleno emprego e máximo beneficio agregado, que se regulaba pola xestión gobernamental da demanda e da moeda: tratábase dunha solución gañar-gañar para tódolos actores sociais, acaso coa excepción do aforrador, o rendeiro e o detentador pasivo de riqueza, quen tiveron que mobilizala para preservala. Foi a inflación como unidade das solucións.

Hoxe hai tres elementos xogando contra esta alianza: os límites dos recursos planetarios e da presión sobre o boenvolvemento, en primeiro lugar; a oposición dos círculos das finanzas á expansión das actividades gobernamentais, que suporían un traslado dos resorteis do poder económico dende o capital para o estado, en segundo lugar; e por fin a hexemonía do capital financeiro e bancario sobre o capital productivo, tendo como ten o capital financeiro e bancario moito máis interese pola estabilidade monetaria e os xuros altos importándolle moito menos a produción e o emprego.

5. Investimento productivo público.

O investimento productivo público en sectores da produción contou tradicionalmente coa oposición de certas correntes de empresarios. Para o caso de Galicia, se quere aventurarse nun proceso de desenvolvemento, parece que non debería desbotar unha estratexia de formación dun sector público da economía, especialmente pola capacidade do sector público de independizarse das leis e tendencias do mercado. O problema da empresa pública foi moitas veces esaxerado, anque é certo que ten -como todas teñen-

dificultades áinda non ben resoltas para a súa xestión eficaz e xusta competencia. Pero é moi certo que os procesos de industrialización da Alemaña, España e Xapón tiveron nos seus alicerces a empresa estadual, como tamén o tiveron moitos outros países. Para Galicia, o erguemento dun sector público empresarial de intereses galegos aparece como un dos escasos resortes ó seu dispoir.

3.3. A primeira matriz de alianzas e conflictos (1MAA).

Se agora facemos unha multiplicación especial da matriz 1MAO pola súa transposta, de tal forma que sumamos por un lado os productos positivos (é dicir, ++ e --: alí onde os actores teñen a mesma posición respecto dun obxectivo, isto é, unha alianza) e polo outro os productos negativos (+-: é dicir, alí onde os actores teñen posicións opostas respecto dun obxectivo, isto é: un conflicto), gardando as sumas positivas (alianzas) nun lado da cela e as negativas (conflictos) noutro lado da mesma cela, teremos unha matriz cadrada como a do cadro 14, de suma de alianzas e de suma de conflictos de cada actor con cada un outro. Para facela máis visible, presentarémoslos tamén no Gráfico 4 (Gráfico de alianzas) e o gráfico 5 (gráfico de conflictos).

Os resultados ós que chegamos son: existen moi fortes alianzas entre os actores internos por un lado (gobierno galego, grupos industriais, poboación vinculada a producións sectoriais, galeguismo, cidades, sindicatos, élite ilustrada); entre os actores externos polo outro (multinacionais, élite socio-económica española, governo español, governo CE), e un vínculo apreciable -pero máis débil- entre ambos, especialmente entre os grupos industriais e productores cos catro actores externos.

Entre os actores internos, os caciques teñen unha menor intensidade de alianzas, unha menor densidade de apostas sobre os obxectivos e un maior potencial conflictual.

A liña fundamental dos conflictos prodúcese entre os actores internos e os externos, sendo moito menores os que se producen no interior de cada un dos dous grupos. Só adquieren certa intensidade os conflictos cos caciques de varios actores (poboación vinculada a producións sectoriais, élite ilustrada, galeguismo, cidades e sindicatos) e os dos sindicatos coa banca galega.

3.3 A matriz de actores e obxectivos xerarquizada (2MAO).

Pero as apostas sobre os obxectivos non son feitas polos actores coa mesma intensidade: algúns obxectivos interésanlle ós actores máis ca outros. Se agora xerarquizamos a intensidade dos obxectivos con 3 (moito interese neles), 2 (media intensidade) e 1 (débil intensidade) sobre a matriz 1MAO, obteremos a matriz 2MAO (matriz valorada de actores e obxectivos) como no cadro 15. De aí podemos tirar os resultados:

Os actores con maior riqueza e intensidade de apostas son a élite ilustrada, os grupos vinculados a producións sectoriais e o galeguismo (67); logo a esquerda (58), as organizacións agrícolas (55), os sindicatos (53) os grupos industriais (51) e empresarios (50). Destaca a pobreza de apostas dos caciques (26) e, polo seu especial significado,

do goberno galego (40) de quen se esperaría que apostara máis intensamente polos obxectivos relevantes. Probablemente a razón desta pobreza de apostas consista no alonxamento das élites que acceden ó aparato gobernamental dos actores más activos.

Os actores más conflictivos son os caciques, as multinacionais, a élite socio-económica española e os empresarios.

Entre os obxectivos más importantes para os actores en presencia está en primeiro lugar o gasto da Administración Pública Galega (39, cunha apreciable oposición dos actores externos) e as exportacións (39, sen oposición apreciable). Dispois, o “Rigor e ánimo da Administración Pública Galega” (34, cunha intensísima oposición), e os Gastos Públicos 1, con menor oposición. As boas condicións crediticias, o investimento productivo público, a internacionalización da empresa galega, as infraestructuras son tamén moi apostadas; e logo xa a productividade do traballo, o acceso ós mercados externos, o esforzo en I+D e o grupo lácteo galego. Chama a atención a escasa intensidade de apostas polo bioenvolvemento limpo (7) e polo vigoroso asociacionismo empresarial (13).

Cadro 15. Matriz de actores e obxectivos xerarquizada (2MAO)*

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35			
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-2	3	3	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	3	0	2	1	-3	1	1	1	1
2	2	1	2	3	1	1	2	1	2	1	1	-1	1	2	2	0	0	-1	2	2	2	3	3	2	2	2	1	0	1	1	0	2	-1	2	3			
3	1	1	2	1	-2	2	2	1	0	1	1	-1	2	2	2	-2	0	-2	2	2	2	2	2	1	2	2	1	0	2	1	0	3	-2	1	0			
4	3	3	2	2	1	2	2	1	2	2	2	3	2	2	2	2	-3	2	3	3	2	2	3	2	0	1	1	1	3	1	-1	1	2					
5	3	0	0	-1	0	2	0	2	2	1	-2	-1	1	1	-1	0	3	1	-1	0	2	3	3	0	2	0	0	0	1	0	1	-1	1	2				
6	0	0	0	3	-1	0	2	0	2	1	1	-1	0	1	-2	-1	1	1	-1	0	3	3	1	-3	2	-2	0	1	1	-1	2	0	1	2				
7	1	1	2	1	2	3	1	1	1	1	2	1	2	3	1	1	2	-1	1	1	1	1	1	2	1	2	0	2	2	1	1	1	1	1	1			
8	1	1	2	2	0	2	2	2	2	2	1	0	1	2	1	-1	-1	0	1	0	0	2	2	2	-3	2	-1	0	1	2	0	1	0	1	2			
9	1	1	1	1	2	1	1	0	1	0	1	-2	3	1	1	0	0	0	0	0	0	2	1	1	0	0	3	0	0	0	-2	1	2	1	0			
10	3	3	2	2	2	2	2	2	2	1	3	3	3	1	1	2	-2	2	3	3	2	2	2	2	0	2	1	0	0	3	1	-1	2	3				
11	2	2	1	1	3	3	1	0	1	2	1	3	3	2	1	3	3	-1	2	2	1	1	2	1	2	-1	2	0	0	1	1	1	-1	2	1			
12	1	-2	0	0	2	0	-1	0	0	0	-1	-3	3	1	1	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	2	0	0	0	-3	1	-1	1	0				
13	2	2	2	1	2	2	1	0	0	0	1	-1	2	1	1	2	3	0	1	2	1	1	2	2	0	0	2	0	2	-2	1	1						
14	1	1	2	1	3	2	1	0	1	2	1	0	3	0	1	2	3	-1	1	2	2	0	2	1	2	0	2	0	1	0	1	0	1	0				
15	0	1	0	2	-1	0	2	0	3	2	1	-1	-2	1	1	-2	-2	1	-1	-1	0	2	3	1	-3	1	1	0	1	2	-1	1	2	1	3			
16	0	2	0	2	-1	0	2	0	3	2	1	2	-1	2	1	-1	0	2	0	-2	0	2	2	2	-1	1	-3	1	0	0	0	1	0	1	3			
17	3	2	2	2	2	3	2	2	3	3	1	2	1	3	3	-1	1	2	2	2	3	2	2	1	1	2	0	1	3	1	0	1	3					
18	3	1	1	2	2	1	1	2	2	1	2	3	2	1	1	-2	1	3	3	1	2	2	3	1	2	0	1	1	-1	1	-1	1	2					
19	2	2	2	2	3	2	1	1	2	3	1	3	2	1	1	3	3	-1	1	1	1	2	1	2	0	3	2	0	1	3	0	0	3	2				

* Os 19 actores e os 35 obxectivos son os mesmos ca no Cadro 13 (1MAO), pág. 53

3.5. A Matriz de Alianzas e Conflictos xerarquizada (2MAA).

Se agora multiplicamos a 2MAO pola súa transposta, sumando por un lado os productos positivos (alianzas) e polo outro os produtos negativos (conflictos) como fixemos coa 1MAO, obteremos a matriz de alianzas e conflictos xerarquizada, presentada no cadro 16, e para mellor percepción das liñas más intensas, os Gráficos 6 e 7. Pódese notar o

Cadastro 14. Matriz de Alianzas e Conflictos (1MAA)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	30	28	25	26	14	17	28	22	21	24	24	13	23	22	21	13	26	28	24
	0	-1	-2	-3	-5	-5	-2	-2	0	-3	-4	-4	-1	0	-4	-6	-2	-2	-3
2	31	28	29	17	17	29	23	19	27	27	13	25	24	19	15	28	30	26	
	0	-1	-1	-5	-6	-2	-2	-1	-2	-2	-3	0	0	-7	-7	-1	-1	-1	
3	31	26	18	17	25	22	17	24	24	12	23	22	15	14	25	27	23		
	0	-3	-4	-5	-4	-2	-2	-3	-4	-4	-2	-2	-6	-6	-3	-3	-3	-3	
4	34	15	14	32	21	18	32	31	12	26	26	17	16	32	32	31			
	0	-7	-9	-1	-4	-3	0	0	-5	-1	0	-11	-7	0	-1	0			
5	23	19	15	16	11	14	15	8	13	11	20	18	15	16	13				
	0	0	-8	-2	-3	-7	-8	-5	-5	-6	-2	-1	-7	-7	-7	-7	-7		
6	26	16	20	12	13	14	7	14	14	22	20	15	17	13					
	0	-10	-1	-3	-10	-11	-5	-6	-2	-2	-1	-5	-9	-10					
7	34	23	18	30	30	11	25	26	19	16	32	32	30						
	0	-4	-2	-1	-2	-6	-2	-2	0	-10	-7	0	-2	0					
8	27	16	20	20	8	19	18	20	18	22	23	20							
	0	-1	-3	-5	-4	-3	-4	-3	-4	-3	-1	-4	-4	-4					
9	21	17	18	12	18	16	15	12	17	19	17								
	0	-3	-3	-4	-1	0	-2	-4	-2	-2	-2	-2	-2	-2					
10	32	30	12	24	23	15	16	31	30	30									
	0	0	-5	-1	0	-11	-7	0	-1	0									
11	32	12	24	25	16	15	30	30	30	30									
	0	-5	-1	0	-12	-8	-1	-2	0	-10									
12	17	13	10	9	6	11	13	10	10	10									
	0	-3	-3	-6	-7	-5	-4	-5	-5	-5									
13	27	22	16	12	24	26	23	23	23	23									
	0	0	-7	-6	-1	-1	-1	-1	-1	-1									
14	26	14	11	25	26	24	24	24	24	24									
	0	-8	-7	0	0	0	0	0	0	0									
15	29	21	17	18	15														
	0	-2	-10	-10	-10														
16	23	17	16	15															
	0	-7	-7	-7															
17	33	31	31																
	0	-1	0																
18	34	29																	
	0	-1																	
19																32		0	

Gráfico 4. Primeiro gráfico de alianzas (para máis de 20 alianzas)

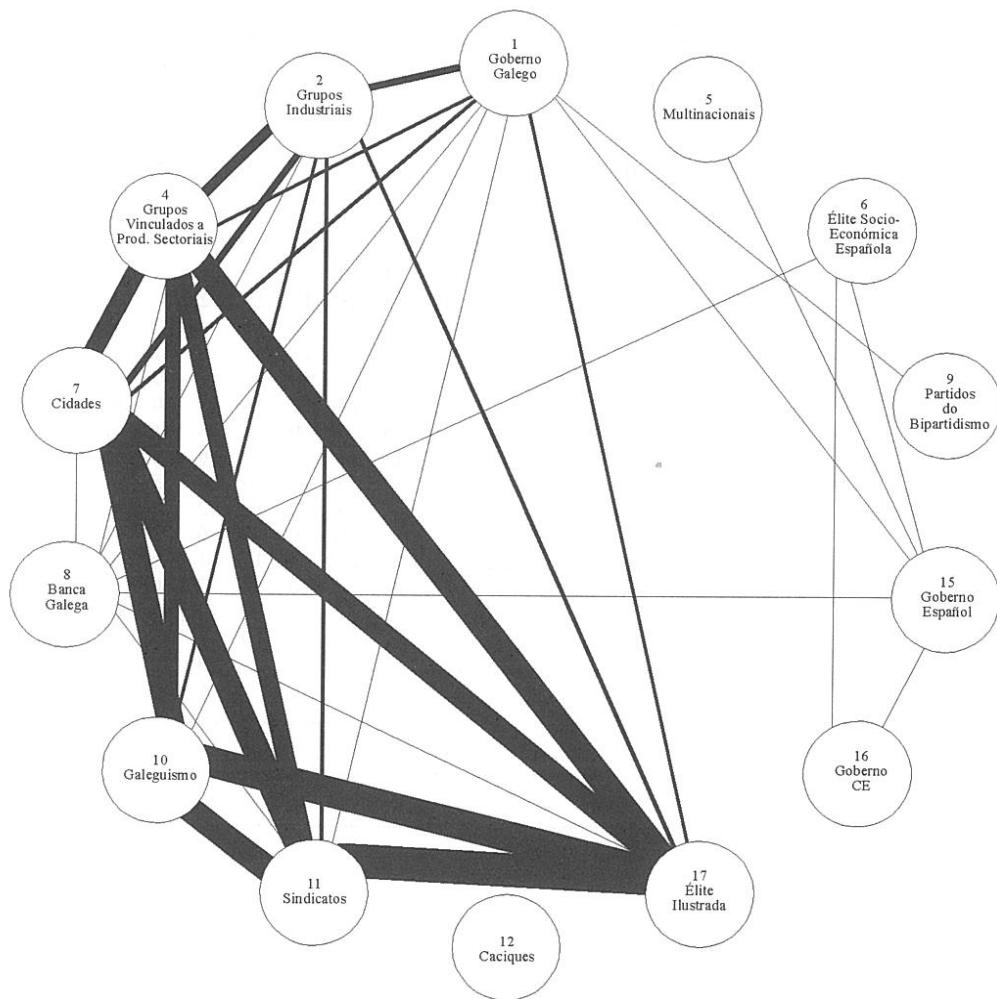
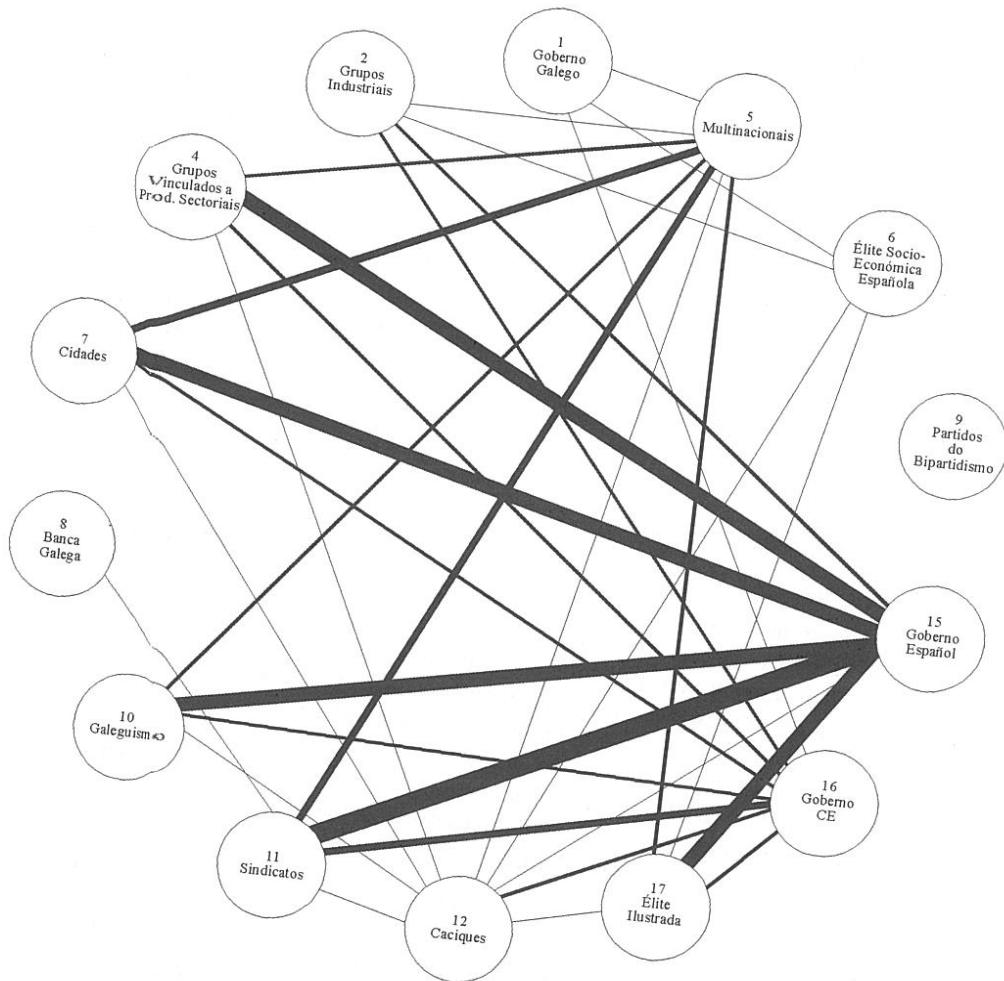

Gráfico 5. Primeiro gráfico de conflictos (para máis de 5 conflictos)

intenso afortalamiento das alianzas entre actores internos (especialmente entre grupos industriais, grupos vinculados a producções sectoriais, cidades, galeguismo, élite ilustrada e sindicatos); e uns vínculos non despreciables cos actores externos, sobre todo por parte dos grupos industriais e productores, e pola élite ilustrada.

A liña dominante de conflictos segue a ser entre actores internos e os 4 e medio externos, pero emerxe unha realidade conflictual importante entre os actores internos, destacadamente os caciques, pero tamén son especialmente conflictuais o goberno galego, a banca e os sindicatos.

As razóns da conflictualidade interna son tamén debidos a diferencias de obxectivos entre os actores, pero moito máis debido á incapacidade do goberno galego para xestionar os intereses en presencia, para apostar máis intensamente por eles, e por ser moi influenciado polos caciques -actor moi, moi conflictual entre os internos, e moi pobre en apostas- e non optar por consecuencia por unha derrota institucional máis en sintonía cos actores más dinámicos, más capaces, más modernizadores e más ricos en apostas. O subdesenvolvimento foi diagnosticado⁷ como a incapacidade das instancias sociais para xestionaren os intereses en presencia, conducindo as enerxías sociais a tornarse as unhas contra das outras, no canto de proxectalas cara ó desenvolvemento, requirindo entón unha autoridade mediadora dos procesos necesarios para o cambio.

3.4. As relacións de forza entre os actores en presencia.

Ata agora tiñamos os posicionamentos dos actores respecto dunha colección de obxectivos, o que nos informa do que pretende, da súa estratexia. Pero necesitamos ademais saber cal é a súa capacidade de actuación, o seu poder, a súa capacidade de prevalecer en conflito ultrapasando os obstáculos; de facer cumplir, o peso do poder de cada actor. Para resolver isto, empezaremos por propoñer unha matriz dos medios de acción directos de cada actor sobre cada un outro, valorando con 0 (nula), 1 (débil), 2 (forte) e 3 (moi forte) a capacidade de acción directa de cada actor da fila sobre cada actor da columna, e a suma da fileira sería a “influencia directa total” do actor da fila sobre tódolos demais; e a suma da columna sería a “dependencia directa total” do actor da columna respecto de tódolos demais. Isto preséntase no Cadro 17.

Pero esta non é a única forma de influencia: un actor pode non ter medios de acción directos sobre outro, pero si a través de outrem: os grupos vinculados a producções sectoriais non teñen capacidade de influencia directa sobre os grupos industriais, pero poden facerse valer indirectamente a través do goberno galego, de empresarios, dos partidos do bipartidismo, etc. Así obtemos, elevando ó cadrado a matriz de relacións de forza aparentes, a matriz das relacións de forza reais (Cadro 18), e a partir dela os

⁷ Marc BENITAH, *Besoins économiques et pouvoir. Un modèle psychanalytique du développement*, Anthropos, Paris, 1980

Cadro 16. Matriz de alianzas e conflictos valorada (2MAA)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1 ...	68	59	53	63	30	31	56	42	50	68	51	42	49	46	41	32	59	64	54
	0	-1	-4	-16	-9	-14	-5	-6	0	-16	-11	-5	-2	0	-11	-20	-15	-5	-15
2	105	80	92	56	53	67	67	45	103	72	28	65	59	61	58	98	89	76	
	0	-2	-3	-13	-13	-2	-7	-2	-3	-5	-5	0	0	-16	-15	-3	-2	-3	
3	96	84	43	47	62	54	36	82	61	27	60	49	43	37	72	73	55		
	0	-9	-13	-14	-9	-7	-8	-9	-17	-9	-8	-10	-20	-17	-13	-8	-15		
4	149	47	44	87	63	44	141	109	28	82	82	52	61	140	112	117			
	0	-32	-29	-1	-11	-14	0	0	-28	-3	0	-35	-22	0	-3	0			
5	72	51	29	43	23	45	32	17	31	24	56	55	52	37	35				
	0	0	-15	-4	-10	-30	-28	-11	-14	-16	-3	-4	-26	-26	-24				
6	78	30	60	26	44	30	14	31	25	72	62	52	40	36					
	0	-22	-1	-11	-30	-34	-12	-17	-26	-4	-2	-29	-28	-34					
7	51	40	86	78	24	63	63	38	34	87	72	75							
	0	-11	-3	-1	-2	-12	-3	0	-23	-14	0	-2	0						
8	31	66	43	13	44	37	61	53	71	52	51								
	0	-3	-11	-16	-7	-7	-13	-4	-1	-13	-15								
9	51	43	38	40	37	32	25	43	44	45									
	0	-14	-10	-6	-4	0	-8	-18	-12	-6	-12								
10	116	35	81	82	52	63	142	108	124										
	0	0	-27	-3	0	-35	-24	0	-3	0									
11	32	76	81	36	41	112	91	107											
	0	-18	-3	0	-39	-24	-1	-2	0										
12	33	28	16	9	24	36	29												
	0	-6	-4	-15	-24	-26	-10	-24											
13	80	67	34	28	79	68	73												
	0	0	-23	-18	-3	-2	-3												
14	80	29	23	83	75	81													
	0	-29	-22	0	0	0													
15	88	63	60	45	46														
	0	-5	-32	-31	-34														
16	81	68	47	51															
	0	-19	-25	-23															
17	107	129																	
	0	-3	0																
18		90																	
	0	-3																	
19		0																	

Gráfico 6. Segundo gráfico de alianzas (para más de 50 alianzas)

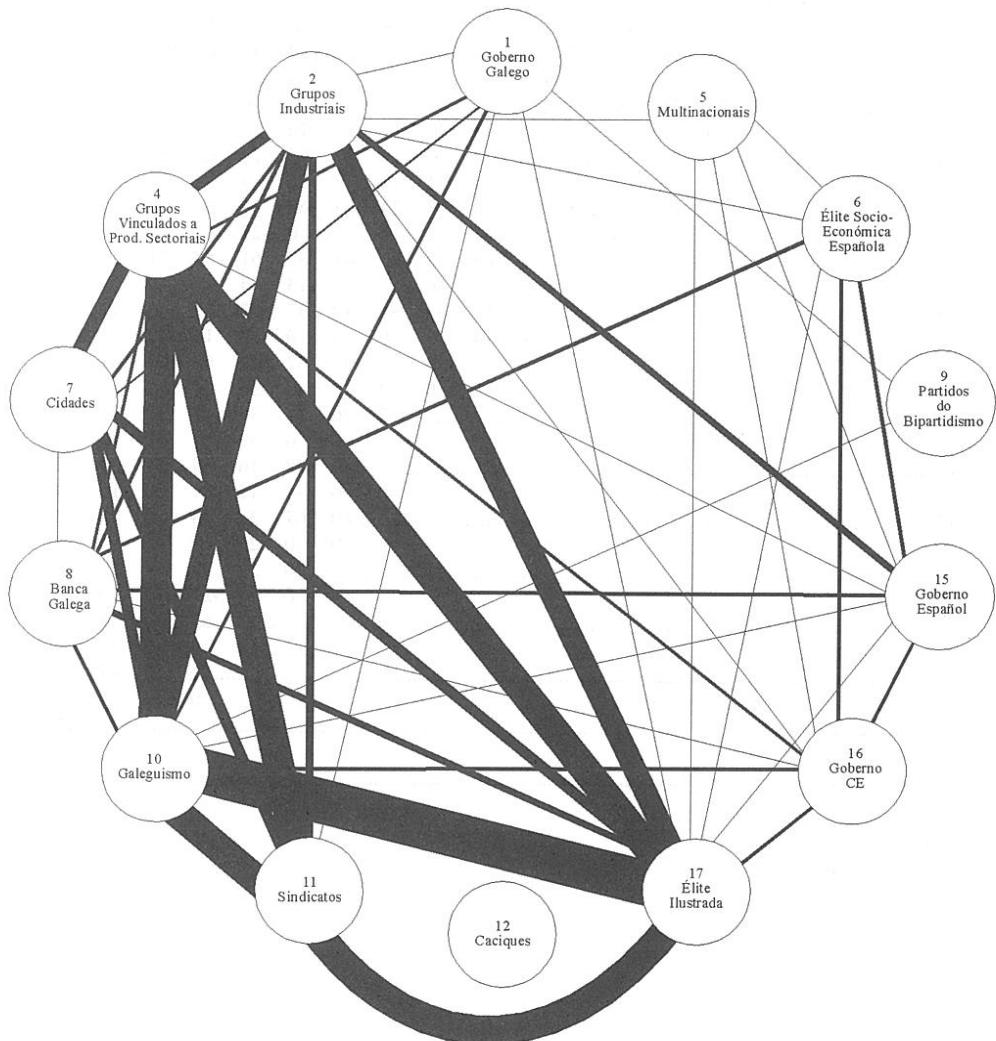
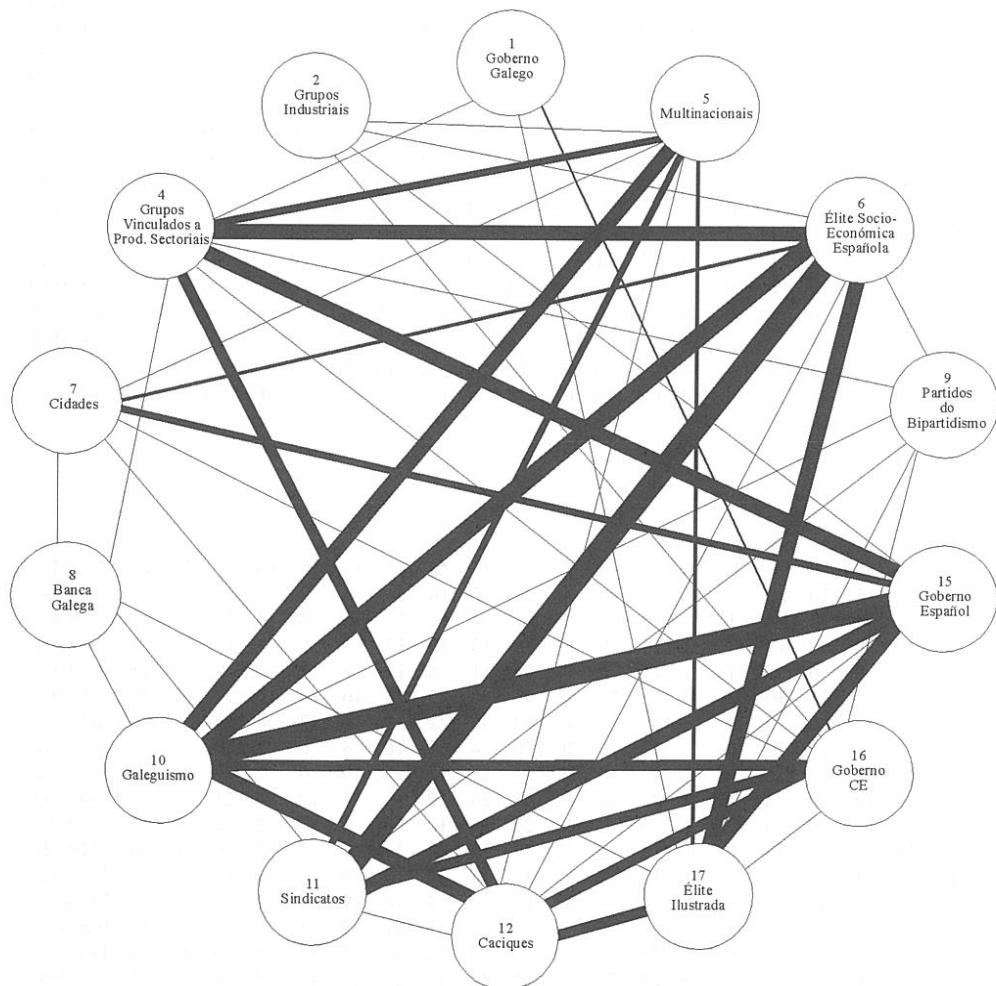

Gráfico 7. Segundo gráfico de conflictos (para más de 20 conflictos)

Cadro 17. As relacións de forza aparentes: Matriz dos medios de acción directa

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	Σ	Mot
1	0	1	1	3	0	0	2	1	2	1	1	2	1	1	1	1	0	1	2	1	21 1.23
2	1	0	1	2	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	13 0.76
3	1	1	0	1	0	0	1	0	2	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	13 0.76
4	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	2	2	11 0.64
5	2	1	2	1	0	2	2	2	2	1	1	0	1	0	2	2	1	2	1	25	1.47
6	2	1	2	1	2	0	1	3	3	1	1	1	1	1	3	1	1	1	1	27	1.58
7	1	1	1	1	0	0	0	0	2	2	2	1	1	1	0	0	0	1	1	1	16 0.94
8	1	1	2	1	0	0	1	0	2	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	16 0.94	
9	2	1	1	1	1	1	2	1	0	2	1	1	2	1	1	0	1	2	1	22	1.29
10	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	2	1	2	15 0.88
11	1	1	1	1	0	0	1	1	1	2	0	0	1	1	0	0	0	0	1	2	15 0.88
12	2	0	0	2	0	0	1	1	3	1	0	0	2	0	1	0	0	0	2	0	15 0.88
13	1	0	1	1	0	0	2	0	2	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	15 0.88	
14	0	0	0	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	2	11 0.64
15	2	1	1	1	1	2	1	2	3	1	2	1	2	1	0	1	1	2	1	26	1.52
16	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	0	1	1	2	0	1	2	1	21	1.23
17	1	1	0	2	0	0	1	1	1	2	1	0	1	1	0	0	0	1	2	15 0.88	
18	2	1	1	1	0	0	0	0	2	1	1	1	1	0	0	0	0	1	0	13 0.76	
19	1	0	0	1	0	0	1	0	1	2	2	0	1	1	1	1	0	0	13 0.76		
Σ	23	13	17	23	7	7	20	15	31	23	20	14	19	10	13	5	17	24	22		
D	1.35	0.76	1	1.4	0.4	0.4	1.2	0.9	1.8	1.4	1.2	0.8	1.1	0.6	0.8	0.3	1	1.4	1.3		

Cadro 18. As relacións de forza reais

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	Σ	Mot
1	27	12	16	22	4	4	17	10	32	27	22	16	21	9	7	2	18	16	25	317 0.02	
2	15	10	12	14	1	3	12	7	18	17	14	11	12	6	6	3	12	16	17	206 0.01	
3	16	8	10	17	3	2	14	8	17	18	13	10	13	8	6	1	11	16	15	206 0.01	
4	14	8	6	15	1	1	11	6	16	15	11	8	13	6	5	2	9	10	11	168 0.00	
5	31	21	25	30	13	10	25	20	42	31	29	22	26	16	18	5	24	31	28	447 0.07	
6	34	21	26	33	9	15	32	21	44	33	30	22	31	14	17	8	25	38	30	483 0.07	
7	18	10	11	20	3	2	18	10	20	20	14	13	16	8	6	1	14	19	21	244 0.01	
8	20	11	11	20	4	4	17	10	24	21	17	13	17	9	6	2	14	20	18	258 0.02	
9	25	15	20	28	4	4	22	15	39	25	24	19	20	11	12	5	21	25	26	360 0.02	
10	17	9	10	20	2	1	15	7	22	22	16	10	14	9	7	2	11	16	16	226 0.01	
11	16	8	11	18	2	1	15	6	22	17	17	12	14	6	7	2	16	16	16	222 0.01	
12	19	11	16	17	4	5	17	8	22	18	17	17	15	9	8	1	16	21	18	259 0.02	
13	18	11	10	18	3	4	14	9	22	21	17	13	18	9	5	2	13	19	18	244 0.01	
14	14	6	7	12	1	1	10	5	15	16	12	7	11	7	5	2	9	11	12	163 0.01	
15	32	19	26	32	10	7	30	20	40	33	25	22	26	15	21	5	23	32	30	448 0.06	
16	28	16	22	24	8	9	22	20	37	25	24	17	21	11	15	9	20	25	25	378 0.06	
17	15	8	13	16	2	1	14	6	19	18	17	13	12	7	6	2	16	16	19	220 0.01	
18	14	8	9	19	3	2	17	9	17	17	12	11	13	8	7	1	11	18	15	211 0.01	
19	13	10	11	15	4	5	14	10	17	16	13	12	13	9	5	1	12	18	20	218 0.01	
Σ	386	222	272	390	81	81	336	207	485	410	344	268	326	177	169	56	295	393	380	5278 0.55	
D	1.39	0.8	0.98	1.4	0.3	0.3	1.2	0.7	1.7	1.5	1.2	1	1.2	0.6	0.6	0.2	1.1	1.4	1.4	0.02	

Cadro 19. Os coeficientes de relación de forzas

		ri	ri*
1	Goberno Galego	0,0270828156	0,92
2	Grupos Industriais D.A.	0,0187854363	0,64
3	Empresarios	0,0168204325	0,57
4	Gr. Produccións Sectoriais	0,0095832977	0,33
5	Multinacionais	0,0716987754	2,44
6	Élite Socio-Económica Española	0,0783692646	2,66
7	Cidades	0,0194483281	0,66
8	Banca Galega	0,0271217103	0,92
9	Partidos do Bipartidismo	0,0290588824	0,99
10	Galeguismo	0,0152156453	0,52
11	Sindicatos e Traballadores	0,0164975758	0,56
12	Caciques	0,0241167914	0,82
13	Votantes / Poboación	0,0197895269	0,67
14	Poboación Desempregada	0,0148056305	0,50
15	Goberno Español	0,0616313212	2,09
16	Goberno CE	0,0623770001	2,12
17	Élite Ilustrada	0,0178060975	0,60
18	Organ. Agrícolas / Agricultores	0,0139655674	0,47
19	Esquerda	0,0150571375	0,51

coeficientes de relaciones de fuerza, ri [$ri = Mi/\sum Mi \cdot Mi / (Mi + Di)$], multiplicando a influencia relativa de cada actor ($Mi/\sum Mi$) por una ponderación relativa a su dependencia $\{Mi/(Mi+Di)\}$. Se ahora normalizamos estos coeficientes de relaciones de fuerza (é decir, facemos a media igual a 1), teremos los coeficientes normalizados como se presenta tamén no Cadro 19.

Aparecen como actores más poderosos, con moito, os actores externos: a élite socioeconómica española (2.66) en primeiro lugar; as multinacionales (2.44) en segundo lugar; o governo da CE (2.12) (debido sobre todo a su mínima dependencia) e o governo español (2.09), ademais dos partidos do bipartidismo (externo a medias, 0.99). E, entre os internos, xa moito más débiles, o governo galego (0.92) e a banca galega (0.92), sendo o resto dos actores moito más débiles, destacando a relativa fortaleza dos caciques (0.82) e a extrema fraxilidade dos grupos vinculados a producións sectoriais (0.33).

3.5. A Matriz valorada de actores e obxectivos e ponderada polas relacións de fuerza (3MAO).

Se agora modificamos a 2MAO multiplicando cada fila polo coeficiente normalizado de relaciones de fuerza, obteremos a 2MAO ponderada polas relaciones de fuerza, é decir, a capacidade de levar á dinámica social o seu proxecto. Esta matriz 3MAO pode verse no cadro 20.

A situación agora bascula considerablemente: os actores con más potencia na aposta pasan a ser, con moito, a élite socioeconómica española, o governo español, as multinacionales e a Administración da CE, aparecendo moi por debaixo e a moita

Cadro 20. Matriz valorada de actores e obxectivos e ponderada polas relacións de forza (3MAO)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
1	0.92	0.92	0.92	0.92	0.92	0.92	0.92	0.92	0.92	0.92	-1.8	2.76	2.76	0.92	0	0		
2	1.28	0.64	1.28	1.92	0.64	0.64	1.28	0.64	1.28	0.64	-0.6	0.64	1.28	1.28	0	0		
3	0.57	0.57	1.14	0.57	-1.1	1.14	1.14	0.57	0	0.57	0.57	-0.6	1.14	1.14	1.14	-1.1	0	
4	-1	0.99	0.66	0.66	0.33	0.66	0.66	0.33	0.66	0.66	0.66	0.99	0.66	0.66	0.66	0.66	0.66	
5	7.32	0	0	0	-2.4	0	4.88	0	4.88	4.88	2.44	-4.9	-2.4	2.44	2.44	-2.4	0	
6	0	0	0	7.98	-2.7	0	5.32	0	5.32	2.66	2.66	-2.7	-2.7	0	2.66	-5.3	-2.7	
7	0.66	0.66	1.32	0.66	1.32	1.98	0.66	0.66	0.66	1.32	0.66	1.32	1.98	0.66	0.66	0.66	1.32	
8	0.92	0.92	1.84	1.84	0	1.84	1.84	1.84	1.84	0.92	0.92	0	0.92	1.84	0.92	-0.9	-0.9	
9	0.99	0.99	0.99	1.98	0.99	0.99	0	0.99	0	0.99	-2	2.97	0.99	0.99	0	0		
10	1.56	1.56	1.04	1.04	1.04	1.04	1.04	1.04	1.04	1.04	0.52	1.56	1.56	1.56	0.52	0.52	1.04	
11	1.12	1.12	0.56	0.56	1.68	1.68	1.68	0.56	0	0.56	1.12	0.56	1.68	1.68	1.12	0.56	1.68	1.68
12	0.82	-1.6	0	0	1.64	0	-0.8	0	0	0	-0.8	-2.5	2.46	0.82	0.82	0	0	
13	1.34	1.34	1.34	0.67	1.34	1.34	0.67	0	0	0	0.67	-0.7	1.34	0.67	0.67	1.34	2.01	
14	0.5	0.5	1	0.5	1.5	1	0.5	0	0.5	1	0.5	0	1.5	0	0.5	1	1.5	
15	0	2.09	0	4.18	-2.1	0	4.18	0	6.27	4.18	2.09	-2.1	-4.2	2.09	2.09	-4.2	-4.2	
16	0	4.24	0	4.24	-2.1	0	4.24	0	6.36	4.24	2.12	4.24	-2.1	4.24	2.12	-2.1	0	
17	1.8	1.2	1.2	1.2	1.2	1.8	.2	1.2	1.8	1.8	1.2	1.8	0.6	1.2	0.6	1.8	1.8	
18	1.41	0.47	0.47	0.94	0.94	0.47	0.47	0.47	0.94	0.94	0.47	0.94	1.41	0.94	0.47	0.47	0.47	
19	1.02	1.02	1.02	1.02	1.53	1.02	0.51	0.51	1.02	1.53	0.51	1.53	1.02	0.51	0.51	1.53	1.53	

distancia os actores galegos, destacando que os “grupos vinculados a producións sectoriais”, que eran os que máis comprometidamente apostaban, pasan case a último lugar ó considera-la potencia da aposta.

En canto ós obxectivos máis relevantes pola potencia dos actores, aparece en primeiro lugar as exportacións (43), o esforzo en I+D e o acceso ós mercados exteriores (35); a internacionalización da empresa galega (35) o gasto da Admón Pública Galega (33, cunha forte oposición: 22, -11) e da estadual (34, con oposición); a boa cultura empresarial (32) o rigor e ánimo da Administración Pública (31, cunha oposición moi forte: 13, -18); a productividade do traballo (30) e xa as boas condicións do crédito (30) cunha oposición aplastante: (11, -19). Algo así como que a opción que se impón é o esforzo na expansión exterior e a restricción interna (fiscal e crediticia), cunha Administración galega sobornable e ambigua. Pero ese programa, nun escenario de debilidade dos actores internos e de neglixencia nos seus obxectivos más propios non pode resultar máis ca no fracaso relativo na expansión exterior, na contracción interna e na incapacidade para xestionar a modernización.

En cambio, outros obxectivos como a creación dun grupo lácteo agroindustrial propio descendeu en importancia e gañou en oposición: de (27, -3) a (16, -7); a expansión da agricultura, o investimento privado, as infraestructuras, o emprego (20: 12, -8), ou a produción de materias primas pasan a ser de moi pouca importancia; as redes clientelistas pasan, ademais, a ter fortes afincamentos.

18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
0	0	0.92	0.92	0.92	0.92	0.92	0.92	0.92	2.76	0	1.84	0.92	-2.8	0.92	0.92	0.92	0.92
-0.6	1.28	1.28	1.28	1.92	1.92	1.28	1.28	1.28	0.64	0	0.64	0.64	0	1.28	-0.6	1.28	1.92
-1.1	1.14	1.14	1.14	1.14	1.14	0.57	1.14	1.14	0.57	0	1.14	0.57	0	1.71	-1.1	0.57	0
-1	0.66	0.99	0.99	0.66	0.66	0.99	0.66	0	0.33	0.33	0.33	0.33	0.99	0.33	-0.3	0.33	0.66
7.32	2.44	-2.4	0	4.88	7.32	7.32	0	4.88	0	0	0	2.44	0	2.44	-2.4	2.44	4.88
2.66	2.66	-2.7	0	7.98	7.98	2.66	-8	5.32	-5.3	0	2.66	2.66	-2.7	5.32	0	2.66	5.32
-0.7	0.66	0.66	0.66	0.66	0.66	0.66	1.32	0.66	1.32	0	1.32	1.32	0.66	0.66	0.66	0.66	0.66
0	0.92	0	0	1.84	1.84	1.84	-2.8	1.84	-0.9	0	0.92	1.84	0	0.92	0	0.92	1.84
0	0	0	0	1.98	0.99	0.99	0	0	2.97	0	0	0	-2	0.99	1.98	0.99	0
-1	1.04	1.56	1.56	1.04	1.04	1.04	1.04	0	1.04	0.52	0	0	1.56	0.52	-0.5	1.04	1.56
-0.6	1.12	1.12	0.56	0.56	1.12	0.56	1.12	-0.6	1.12	0	0	0.56	0.56	0.56	-0.6	1.12	0.56
0	0	0	0.82	0	0.82	0.82	0	0	1.64	0	0	0	-2.5	0.82	-0.8	0.82	0
0	0.67	1.34	0.67	0.67	1.34	1.34	0	0	1.34	0	1.34	1.34	0	1.34	-1.3	0.67	0.67
-0.5	0.5	1	1	0	1	0.5	1	0	1	0	0.5	1	0	0.5	0	0.5	0
2.09	-2.1	-2.1	0	4.18	6.27	2.09	-6.3	2.09	2.09	0	2.09	4.18	-2.1	2.09	4.18	2.09	6.27
4.24	0	-4.2	0	4.24	4.24	4.24	-2.1	2.12	-6.4	2.12	0	0	0	2.12	0	2.12	6.36
-0.6	0.6	1.2	1.2	1.2	1.8	1.2	1.2	0.6	0.6	1.2	0	0.6	1.8	0.6	0	0.6	1.8
-0.9	0.47	1.41	1.41	0.47	0.94	0.94	1.41	0.47	0.94	0	0.47	0.47	-0.5	0.47	-0.5	0.47	0.94
-0.5	0.51	0.51	0.51	0.51	1.02	0.51	1.02	0	1.53	1.02	0	0.51	1.53	0	0	1.53	1.02

3.6. A terceira matriz de alianzas e conflictos (3MAA).

Agora, multiplicando a 3MAO pola súa transposta, salvando por un lado as sumas de productos positivos e polo outro a suma de productos negativos como fixemos antes, temos a 3MAA (Cadro 21) que nos di a forza das alianzas e dos conflictos entre os actores. Podemos tamén velo máis bruto nos gráficos 8 e 9, que nos mostran como a alianza dominante pasa a ser, esmagadoramente, a alianza de 4 actores poderosísimos por individual e moito más aliados: a élite socio-económica española, o goberno español, as multinacionais e o goberno CE, cuns interlocutores internos considerables (os grupos empresariais e a banca).

No gráfico 9 podemos ollar a nova apariencia das direccións dos conflictos: fundamentalmente, entre aquela alianza de actores externos por un lado e os grupos vinculados a producións sectoriais, galeguistas, sindicatos e élite ilustrada, e tamén pero moito más débiles, coas cidades e os grupos empresariais. Os conflictos entre os catro actores dominantes e externos son case negligibles, polo que a prospectiva nos di claramente que o principio dominante na dinámica económica de Galicia é a imposición do proxecto de aqueles catro actores externos.

Cadro 21. Matriz de Alianzas e Conflictos valorados e xerarquizados polas relacóns de forza

1	57.63	34.64	27.82	18.52	67.18	78.49	34	35.55	45.63	32.53	27.31	31.87	30.23	21.16	78.88	60.46	32.57	27.78	25.34
2	0	42.86	29.04	21.06	87.14	105.5	28.3	40.63	27.18	34.18	25.81	14.58	27.79	18.86	81.52	78.69	37.61	26.71	24.78
3	0	0	29.57	15.73	59.54	71.07	23.34	28.26	20.39	24.18	20.15	12.66	22.85	15.66	51.08	44.5	24.6	19.49	15.96
4	0	0	0	16.23	37.76	40.38	19	19.73	14.37	24.83	20.18	7.55	18.08	13.54	35.86	42.68	27.73	17.34	19.69
5	0	0	0	451.4	344	46.7	98.69	55.7	57.03	43.8	34.18	50.69	29.28	285.3	283.8	76.13	44.78	43.55	
6	0	0	0	0	560.2	52.67	146.9	68.73	60.86	44.69	30.95	55.36	33.25	401.6	349.6	82.99	50.11	48.84	
7	0	0	0	0	0	33.6	30.97	26.14	30.56	28.88	12.99	27.86	21.47	52.42	47.57	35.27	22.96	26.6	
8	0	0	0	0	0	62.75	26.41	31.57	23.7	9.81	27.12	17.02	117.5	103.3	39.19	22.92	23.93		
9	0	0	0	0	0	0	51.12	26.25	24.39	31.11	26.61	18.32	66.33	48.27	25.54	20.54	22.72		
1	0	0	0	0	0	0	0	41.81	33.22	14.9	28.17	21.3	56.51	69.45	44.28	28.28	32.85		
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34.64	14.72	28.54	22.7	42.13	48.68	37.66	24	30.57	
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	33.79	17.07	11.48	27.64	15.65	11.81	13.98	12.13	
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	35.85	22.45	47.68	39.77	31.76	21.43	24.26		
5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	31.35	24.38	24.9	17.6	20.65		
6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	385.5	278.9	75.24	45.25	49.03		
7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	363.9	86.5	46.83	55.14		
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	55.8	30.15	39.47			
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23.62	22.02		

Gráfico 8. Terceiro gráfico de alianzas (para máis de 70 alianzas)

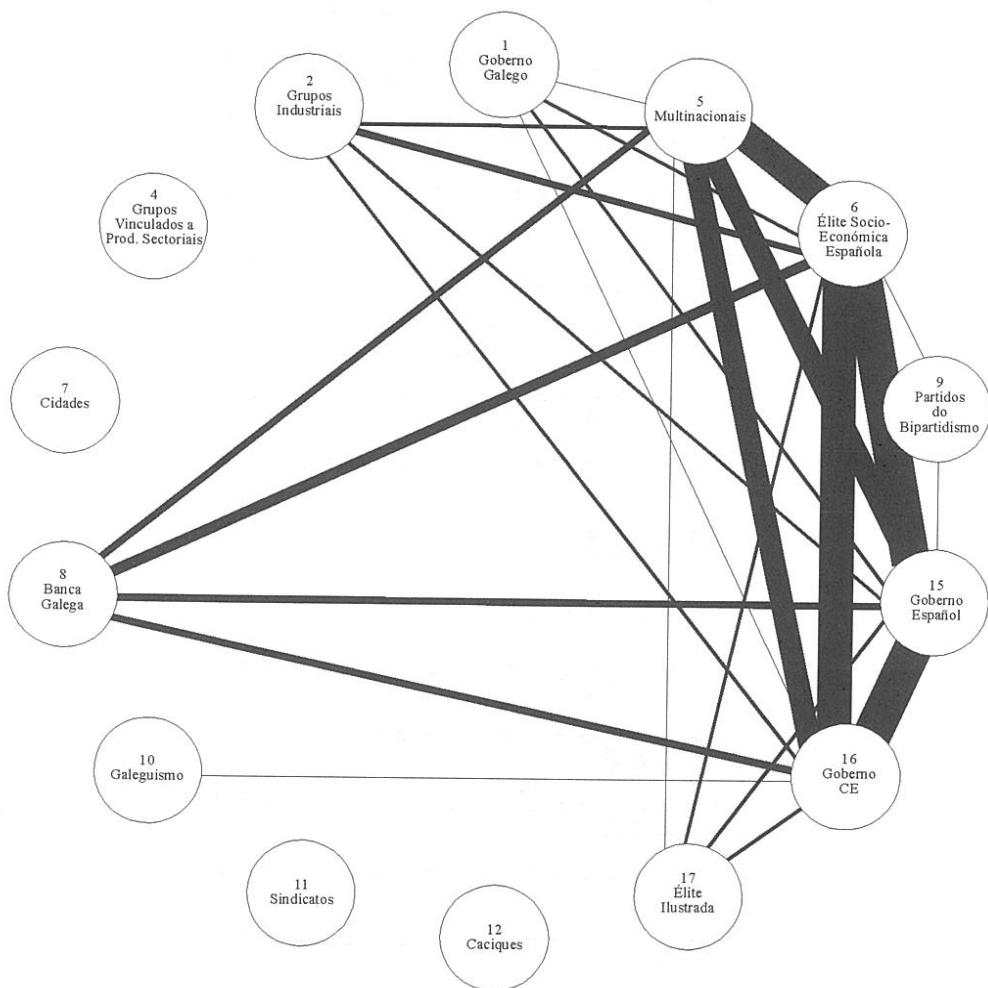
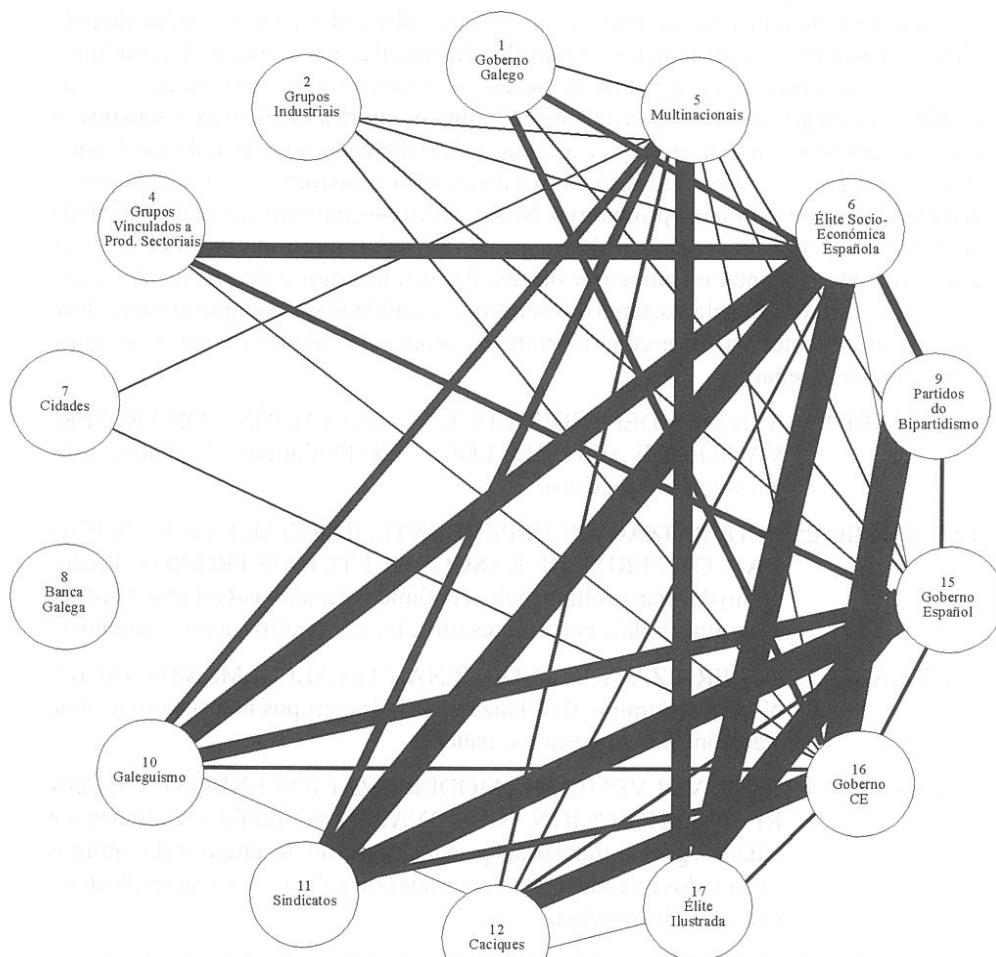

Gráfico 9. Terceiro gráfico de conflictos (para máis de 10 conflictos)

4. Boceto de posibles escenarios futuros.

Os programas de actuación e as liñas dominantes da dinámica social dependen máis dos actores que as propoñen, conducen e desenvolven ca das políticas declaradas que se establezan. Con efecto, un programa de I+D e de formación conducido por unha alianza “élite ilustrada + grupos industriais + grupos vinculados a producións sectoriais + cidades” terá unha incidencia e uns resultados moi diferentes ca se é conducida pola alianza “caciques + goberno galego + partidos do bipartidismo + élite socioeconómica española”: no primeiro caso trátase de deseñar uns obxectivos, unha incidencia, uns resultados e unha transformación da base económico-empresarial do país, e será boa se consigue aumentar as exportacións e a captación do mercado interno, redimensionar a base empresarial e a capacidade productiva do traballo, transformar a cultura empresarial e relanzar o investimento productivo. No segundo caso, cumprirá os seus obxectivos se consigue apenas subvencionar algúns grupos e facelos entrar nas redes de influencias, así como contentar e compensar outros. Por iso, facemos o deseño de algún dos escenarios futuros más claros, tendo presente que a realidade será sempre unha mestura de escenarios antes ca un escenario entre os propostos. Manexaremos a seguinte colección de escenarios:

ESCENARIO 1: ATRASO, DEPENDENCIA E MARXINACIÓN CON PRESERVACIÓN DE ACTORES LOCALES (Predominio da alianza caciques-goberno galego).

ESCENARIO 2: MODERNIZACIÓN DEPENDENTE, PARCIAL E FRACCIONADA, CON PERDA DE RASGOS CULTURAIS PROPIOS (Predominio da alianza élites socioeconómicas españolas-Goberno Español e multinacionais con empresarios, banca e outros actores galegos).

ESCENARIO 3: MODERNIZACIÓN ENDÓXENA, CON ALLEAMENTO NACIONAL (Predominio da alianza de cidades, grupos industriais galegos, fraccións de empresarios, banca)

ESCENARIO 4: DESENVOLVEMENTO: MODERNIZACIÓN ENDÓXENA, CON RECONSTRUCCIÓN NACIONAL (Predominio da alianza de cidades, grupos industriais galegos, fraccións de empresarios, grupos vinculados a producións sectoriais con galeguistas, con sindicatos e con élites ilustradas).

ESCENARIO 5: COLONIZACIÓN DAS CONCIENCIAS (Predominio da alianza das élites mediáticas e os publicistas coas multinacionais, especialmente coas multinacionais da cultura, e outras instancias emerxentes a nivel mundial).

ESCENARIO 6: CAMBIO SOCIAL (Predominio da alianza élite ilustrada con ecoloxistas e fraccións non-burocratizadas dos sindicatos, fraccións de grupos vinculados a producións sectoriais e fraccións de desempregados).

ESCENARIO 7: ECONOMÍA SOCIAL (Predominio da alianza grupos vinculados a producções sectoriais con esquerda, galeguismo e fraccións de élites ilustradas, fraccións de sindicatos, fracción de desempregados...).

4.2. Xogos de hipóteses e escenarios futuros.

Os escenarios futuros habería que construílos a partir das propostas sobre alianzas de actores e os seus xogos de hipóteses.

ESCENARIO 1: ATRASO, DEPENDENCIA E MARXINACIÓN CON PRESERVACIÓN DE ACTORES LOCALES (*Predominio da alianza caciques-goberno galego*).

Unha primeira alianza de actores consistiría no dominio dun xogo entre caciques, Goberno da Xunta e partidos do bipartidismo, no que os caciques dan o voto ás opcións partidarias que favorezan a preservación das redes clientelares e de influencia, especialmente locais, pero tamén urbanas e as redes máis tipicamente urbanas de defraudación pública, trafego de influencias e organización de negocios ó arredor dos gastos e decisións das Administracións Públicas. Este aporte de votos pode ser decisivo á hora da formación do Goberno e do control do funcionamento do aparato administrativo. Restan aínda outros resortes e actores decisivos: as cidades, a producción industrial, os media, os sindicatos e o galeguismo quedarían fóra desa alianza, como tamén en certo modo a élite socioeconómica española.

A solución que se lle podería dar a estes outros actores son formas de cesión/satisfacción en outras áreas, pero manténdoos fóra da alianza “deseñadora do proxecto”. As formas de cesión son as subvencións, programas, canonazos de dólares para os que os programas de modernización, recuperación dos rasgos culturais propios e desenvolvemento son programas compensatorios, compradores de conciencias e non sometidos a control de obxectivos.

A este *xogo de actores* correspondería un escenario futuro de *atraso, dependencia e marxinación*: atraso, pola incapacidade e desinterese dos actores en presencia para anova-lo aparato productivo, introducir as transformacións que a modernización do país precisa e en cambio sumir ó país nun xogo de influencias mútuas que encrequenan as capacidades creativas e a formación de institucións. Dependencia, porque este xogo de actores é incapaz de xerar a base productiva sobre a que se sustenta: o reparto de transferencias, subvencións e financiacións espúrias sería o seu obxectivo e modo de operar, e polo tanto condearía a Galicia a unha xestión do reparto das transferencias que recibe por concepto de país pobre, atrasado e dependente. Á marxinación, xa que non reconstrúe actores internos poderosos e capaces, autónomos e que sexan quen de cometer os programas de defensa da producción e dos intereses propios, puñando pola plenitude do proxecto histórico de Galicia.

As cidades vivirían no fastidio baixo un proxecto de país que vive da sopa boba, alleando o sistema productivo-empresarial e neglixindo a tarefa de desenvolve-la

cultura. Os grupos empresariais e productivos, os sindicatos e os parados serían compensados e acalados con fondos “compensatorios”, e os gobiernos español e europeo lembraríannos, con moita razón, cada vez que reclamásemos un derecho, que non temos máis derecho ca pedir educadamente as subvencións que nos dan para expulsarnos do noso derecho á produción.

O Goberno Español, as élites socioeconómicas e as multinacionais estarían conformes con esa solución: terían en Galicia un mercado, algunas materias primas, ningunha esixencia pero sobre todo non terían unha competencia procedente dunha producción organizada, competitiva e conducida por actores potentes: sería un mercado alimentado por transferencias.

Ista é unha alianza que construiría unha Administración Pública corrupta, influenciable e incapaz, e por consecuencia reproductora do subdesenvolvemento, conduciendo ó país por unha traxectoria xórdida e apática.

Algunhas tendencias, sen embargo, non parecen favorecer a ese cenario no longo prazo: unha tendencia forte é o deterioro e a regresión do mundo rural, que debilita a estructura caciquil dos votos e as influencias; outra tendencia forte é o sistema educativo e a progresiva formación regrada da poboación, que pluraliza os “patronatos” e diversifica o mundo relacional, mesmo a pesar do control que detenta o caciquismo sobre o sistema educativo, para o seu deterioro e ramplonería, co beneplácito dunha Administración de Educación irresponsable e falta de criterios. Unha terceira tendencia forte é a progresiva multinacionalización da vida cotidiana, incluíndo os procesos de producción, tratamiento e difusión da información e da formación de cultura, que asedia os círculos introvertidos dominados por élites locais. Cuarta tendencia: A presencia da Administración Pública más inmediata á poboación, o que fai ó cacique menos imprescindible.

A favor, tres tendencias: primeira, a progresiva presencia numérica dos xubilados e dependentes das prestacións e subvencións; segunda, a necesidade de adoptar estruturas defensivas fronte a uns procesos mundializados; terceira: o aumento do peso do gasto da administración pública na economía, alimentando un setestrelo de negocios privilexiados que se constitúen en base económica considerable do comercio de influencias.

ESCENARIO 2: MODERNIZACIÓN DEPENDENTE, PARCIAL E FRACCIONADA, CON PERDA DE RASGOS CULTURAIS PROPIOS (Predominio da alianza élites socioeconómicas españolas-Goberno Español, multinacionais e Goberno CE con empresarios, banca e outros actores galegos).

Unha *segunda alianza de actores* consistiría na alianza entre as élites socio-económicas españolas, o governo español, multinacionais e Goberno CE, os Partidos do Bipartidismo e o Goberno Galego, contando como interlocutores sociais á Banca Galega, a unha fracción de empresarios, a cidades e acaso algúns sindicatos. A esta alianza de actores corresponde a nosa historia moderna e contemporánea, e a súa cultura foi a cultura dominante en Galicia, e tería aceptación entre sectores da poboación; gran parte do

sistema educativo e mediático o secunda de facto -polo menos, os definidos como opción 1: reproducción do sistema social dominante- A alianza caciques-Xunta (alianza 1) toparía aquí fácil acomodo, xa que a formación da estructura caciquil en Galicia ten bastante que ver coa des-conexión entre a dinámica e a cultura xerada por esta alianza fronte a un pobo e a unha sociedade que non conectaba con ela: o cacique era a figura mediadora e reproductora dos dous polos: a sociedade galega carecendo de expresión política e a alianza dominante carecendo de arraizamento popular, institucional e productivo.

A favor desta alianza, o funcionamento de todo o aparato do sistema: os medias, o sistema educativo, a cultura dominante, a progresiva integración pasiva de Galicia nos procesos mundializados e todo o sistema político-cultural Estadual, con duración secular. En contra, tres tendencias: a emerxencia secular do galeguismo; a aparición dunha Administración Galega con considerable autonomía e que precisa unha misión, e por fin, a profundización das relacións con Portugal.

O estilo de modernización é moi limitado e parcial, en primeiro lugar pola perda de rasgos culturais propios e a provincianización de Galicia; en segundo lugar, porque a industrialización e expansión empresarial de Galicia non é un proxecto dos actores dominantes (sendo incluso a evicción da producción galega un interese claramente formulado en moitos sectores) que si se interesarían en procesos de expansión exterior e resultados en exportacións. En terceiro lugar, porque os actores internos xogarían sempre un papel subalterno e segundón.

ESCENARIO 3: MODERNIZACIÓN ENDÓXENA, CON ALLEAMENTO NACIONAL (Predominio da alianza de cidades, grupos industriais galegos, fraccións de empresarios, banca).

É a proposta coa que se ilusionaron algúns sectores do país ante a perspectiva da integración na CE. Diferénciase do escenario 2 no maior protagonismo dos actores internos, e polo tanto dunha maior capacidade de defensa dos intereses propios. Ó teren moi debilitado o sentido de país, o espacio galego sería más ben un espacio territorial dos negocios e moito menos un espacio socio-cultural, polo que as apostas sobre o país serían más débiles; as defensas fronte á penetración exterior menores -primaría apenas o principio do mellor negocio como móvil- e o proceso de aculturación e sincretismo cultural se imporía extensamente.

Este escenario ten un risco moi claro de se tornar nalgún dos escenarios 1, 2 e 5, que son en certo modo moi compatibles. Tamén, no outro lado do gume da navalla, podería tornarse no escenario 4.

ESCENARIO 4: DESENVOLVEMENTO: MODERNIZACIÓN ENDÓXENA, CON RECONSTRUCCIÓN NACIONAL (Predominio da alianza de cidades, grupos industriais galegos, fraccións de empresarios, grupos vinculados a producións sectoriais con galeguistas, con sindicatos e con élites ilustradas).

de predominaren os factores de inercia, teríamos unha Galicia capitalista e periférica, dominada no interior pola alianza caciques-partitocracia-goberno galego e no exterior pola élite socio-económica española: sería unha Galicia aculturada, asistida, afastada, dependente e marxinal, cun desemprego crecente e unha anemia productiva en progreso, unhas instancias débiles e pasivas e unha poboación avellentada, parasitaria e conservadora.

De predominar os factores de cambio, teríamos fundamentalmente dous eixos do cambio: por un lado, un ascenso da capacidade de defensa dos intereses galegos e do seu proxecto histórico. Iste cambio é máis factible: son suficientes, na realidade actual, co bo acerto no comportamento estratéxico de algúns actores relevantes.

O segundo eixo do cambio sería ou ben un cambio nas tendencias e estructuras sociais planetarias, ou ben cambios considerables no interior: as apostas polo cambio social (escenario 6) e pola economía social (escenario 7) que teñen sólidos fundamentos teóricos, doctrinais e operativos. Este estilo de cambios iría na liña de transformacións nos fulcros culturais más fundios da sociedade capitalista e da sociedade tradicional.

Un exame prospectivo debería rematar co deseño de estratexias axeitadas a cada actor para cada escenario e xogo de hipóteses. Non imos, sen embargo, elaborar aquí os xogos estratéxicos, os “camiños” que conducen dende a situación actual ós escenarios posibles -ou desexados- anque moitos dos liñamentos estratéxicos dedúcense inmediatamente das esculcas presentadas, o deseño xenérico de estratexias tórnase tanto máis complicado canto que moitos actores teñen varias opcións estratéxicas, e sería preciso alongarse en tomar en conta moitos máis actores e opcións dos que conveñen a unha esculca tan xeral. Aquí damos por cumplida a nosa misión con termos proposto un marco útil, sistemático e operativo de discusión estratéxica, e nos sentiríamos satisfeitos se servira para un debate interesante sobre o bo futuro.

Apéndice: DEFINICIÓN DAS VARIABLES.

I. Variables internas.

1. Gasto dos lares.- Gastos en bens e servicios dos lares, que poden ser gastos en bens e servicios de produción galega ou da contorna.

Nota: a adquisición da vivenda propia manterase na ambigüidade como “gasto dos lares” ou como formación bruta de capital (variable 3).

2. Gasto da Administración Pública Galega.- Gastos en bens e servicios das administracións autonómica, locais, e das administracións estaduais en Galicia. Inclúen tódolos gastos (correntes, en investimento, de persoal).

- Soldos e salarios de funcionarios e contratados
- Compras de bens e servicios polas A.P. galegas
- Inclúe as tranferencias das Administracións Públicas Galegas e transferidas, pero non as tranferencias feitas polas Administracións estaduais, que estarán incluídas en “outras entradas por tranferencias” (variable 57)
- Inclúe os gastos da CE en Galicia feitas directamente ou a través das Administracións Públicas galegas; pero non as transferencias, que se incluirían en “outras entradas por tranferencias” (variable 57).
- Non inclúe as compras por empresas públicas galegas, que estarán incluídas no sector “empresas”.

3. Investimento productivo privado.- Gastos en bens e servicios destinados ó mantemento e ampliación da capacidade productiva galega. [problema: as vivendas das familias].

4. Compras de bens intermedios polas empresas galegas.- Compras de bens e servicios polas empresas galegas destinados á produción do país, e polo tanto, a ser transformadas en produtos galegos.

5. Beneficios.- Son o exceso dos ingresos das empresas sobre os gastos. Podería aparecer un problema relativo a que gastos se consideran custos, xa que moitas partidas de gastos poden ser en realidade beneficios disfrazados. Pero non faremos aquí estas precisións.

Por definición (identidade contable, ecuación de Kalecki),
beneficios =investimento bruto privado

- + déficit público
- + excedente de exportacións
- + consumo suntuario
- aforro dos asalariados.

Anotemos que a forza determinante vai dende o segundo térmico da ecuación para os beneficios, é dicir: son as decisións de gasto as que determinan o valor dos beneficios.

6. Salarios.- Montante dos pagamentos feitos ós traballadores por conta allea, incluíndo persoal da administración pública.

7. Ingresos dos autónomos e agricultores por conta propia.- Inclúe tódolos ingresos non sometidos a relacións de asalariamento, deducidas as compras que estes fan ó exterior da súa explotación.

8. Alugueres, rendas, xuros e outros ingresos da propiedade pasiva.- Inclúe os ingresos da propiedade pasiva: dos propietarios de inmobilés alugados, dos prestamistas (depositantes e operacións de activo da banca), etc. Aquí están explicitamente excluídos os beneficios empresariais, por ser concebidos como ingresos da propiedade activa, especialmente na súa xeración. Se ben un perceptor de dividendos ten un comportamento de propietario pasivo en moitos casos.

9. Producción de bens nos que Galicia é moi deficitaria.- produción de bens nos que o mercado interno galego é abastado en máis dun 70% polo exterior.

10. Producción de bens para os que Galicia é bastante deficitaria.- Producción de bens para os que o mercado interno galego é abastado entre un 30 e un 70% polo exterior.

11. Producción de bens considerablemente abastados pola producción galega.- Producción de bens para os que a produción galega fornece máis do 70% do mercado interno.

12. Importacións.- Compras de bens e servicios producidos no exterior.

13. Emprego agrario.- Volume de traballadores activos traballando na agricultura.

14. Emprego industrial.- Número de traballadores activos traballando na industria.

15. Emprego nos servicios avanzados.- Fracción da poboación ocupada en actividades de servicios en expansión e cun alto nivel de coñecementos.

16. Subemprego e emprego precario.- Bolsas de poboación sometidas a condicións laborais inferiores ás necesidades mínimas aceptadas socialmente ou na lexislación.

17.- Desemprego.- Fracción da poboación que non accede á realización de actividades xeradoras de ingresos.

18.- Custos laborais.- Custos totais por hora traballada; ou ben -o que non é equivalente- custos laborais totais incorporados ós productos finais. O carácter cualitativo e non cuantitativo do modelo permite de momento encerrar nunha soa variable estas dúas diferentes determinacións.

19. Productividade do traballo.- Producción medio de produtos por tempo traballado, ou ben -o que non é equivalente- produción de valor por traballador. O carácter cualitativo do modelo permite manter nunha soa variable dúas diferentes determinacións.

20. Formación e ofertas formativas.- Aquí compréndense tódalas estratexias e loxísticas de formación existentes no país, dende a formación no traballo ata os programas de formación ocupacional e a regrada. Naturalmente, faise referencia á formación eficaz, que consiguen o seu obxectivo de capacitar á poboación para certas tarefas ou funcións.

21. Esforzo en I+D.- Estratexias e loxísticas para a esculca, a innovación e o desenvolvemento existentes no sistema empresarial galego, incluíndo as súa relacións e concertos coas Universidades, os Centros de Esculca e as Administracións Públicas. Inclúe a receptividade á innovación, a capacidade de incorporala á actividade empresarial e a aceptación pola poboación productiva e consumidora de novos rasgos culturais.

22. Cultura empresarial.- Comprende o conxunto de rasgos culturais que poden ser medidos polo acerto nas extratexias empresariais: a capacidade organizativa, a eficiencia -ou capacidade de atinxir obxectivos coa

máis axeitada administración de esforzos;- a eficacia -ou capacidade de selecciona-los obxectivos más potentes- Inclúe a incorporación flexible e adaptada de rasgos culturais concernentes ás necesidades estratégicas do mundo da empresa.

23. Vigoroso asociacionismo empresarial.- Ou capacidade das empresas para asociárense, para conseguir obxectivos estratégicos, transformacións decisivas da contorna, defensa de intereses ou buscar solucións gañar-gañar. En definitiva, para conseguir que o sistema económico funcione da mellor maneira posible para o mundo empresarial.

24. Existencia de programas empresariais privados.- Se existen élites, grupos financeiros, asociacións, etc. que teñan deseños de proxectos de programas, recursos e persoas capaces de mobiliza-la riqueza do país.

25. Grupos empresariais de dimensións apropiadas.- Existencia e formación de grupos empresariais e financeiros potentes e capaces de facer vale-los seus intereses. Moi concretamente, capaces de preservar para si o mercado interno e de insertarse con acerto nos mercados internacionais.

26. Existencia de programas públicos; rigor e ánimo das Administracións Públicas.- Que a Administración Pública teña unha clara concepción da súa misión; de como esta misión se traduce a actos concretos, do ánimo e calor que transmite á poboación e do rigor da súa actuación -neutralidade, transparencia, claridade e incorruptibilidade-.

27. Fortes sindicatos.- Se os sindicatos de traballadores teñen capacidade para conseguir que o sistema capitalista funcione da maneira máis consistente para os traballadores, sexa transformando solucións conflictuais en solucións “gañar-gañar”, sexa prevalecendo no conflito, sexa facendo trunfar programas de interese para os traballadores. Aquínon se refire a “sindicatos fortes” no sentido de “rixidamente burocratizados”.

28. Conflictividade do trabalho.- Situación de predominio do conflicto laboral sobre o benestar social.

29. Formación de depósitos bancarios.- Aumento do montante dos depósitos bancarios, que por definición será igual ó aumento do crédito vivo máis as transferencias de depósitos dende o exterior para Galicia, menos as transferencias de depósitos dende Galicia para o exterior.

30. Demanda de créditos bancarios.- Demanda de créditos ós bancos, polas empresas, lares ou Administracións Públicas.

31. Impagados.- Incapacidade de pagar por falla de ingresos ou esgotando o recurso ó crédito, ou por falla de vontade nos pagamentos.

32. Propensión a aforrar.- Tendencia a non gastar en consumo os ingresos -ou a non gastar en gastos correntes os ingresos- e por tanto a manter un excedente dos ingresos sobre o consumo ou os gastos correntes. Como este “ingreso non gastado en consumo” exprésase para tódolos demais nun “non gasto e polo tanto non ingreso”, o efecto é contraé-lo mercado interno. Obsérvese que o aforro é un resultado do investimento -do gasto porriba do gasto en consumo-, non unha precondition. Por iso preferimos poñer “propensión a aforrar” en vez de aforro, xa que o aforro ven determinado por:

Aforro =Investimento

+ Déficit Público

+ Saldo da Balanza Externa Corrente

Anótese que o déficit público xera aforro pola mesma contía -non o absorbe-; e que o saldo da balanza externa xera aforro pola mesma contía -non o absorbe-, e que polo tanto é desatinada calquera interpretación que pretende que os países con déficit comercial “viven por riba das súas posibilidades”. Na realidade, están sofrindo unha evicción do seu dereito á produción polos países superavitarios. Analogamente, o déficit público xera aforro privado pola misma contía (autofinanciase), ó gasta-lo sector público no privado por contía superior. É, por consecuencia, tamén falsa a tradicional interpretación de que “compite polo aforro no mercado do crédito” co sector privado, por dúas razóns: a) porque aforro e crédito non gardan ningunha relación; b) porque o déficit público crea aforro pola súa mesma contía.

33. Estímulo ós patróns de consumo privado.- Capacidade e programas para activar e diversifica-las necesidades da poboación, facéndo-a sensible e interesánda na riqueza de necesidades, de horizontes, de disfrutes e de relacións.

34. Inflación.- Aquí mantemos unha concepción de inflación que quere dicir: desvalorización monetaria + intereses baixos + crédito abundante, é dicir: unha situación monetaria que favorece ó debedor dinámico -o capital productivo- fronte ó prestamista pasivo -o depositante, o aforrador, o propietario e a banca-. Por consecuencia entendemos que a inflación é unha condición de dinamización económica das sociedades.

35. Stock de capital.- Volume e complexidade dos medios de produción ou capacidade productiva no sentido físico instalada. Aumenta polo investimento directo e diminúe pola depreciación, a obsolescencia e

peche de empresas. Interesa moito o seu factor cualitativo, ou sexa: a súa situación nunha emposta sólida ou expansiva.

36. *Existencia de boas infraestructuras*.- Infraestructuras de transportes, de comunicacións, de chan industrial, de I+D, educativas, científicas, sanitarias, turísticas, urbanas, culturais, etc. Existencia de boas infraestructuras significa que as infraestructuras non se convirtan en factores limitativos da actividade, nin actúen de tal forma que lle dean avantage competitiva a outros países, etc.

37. *Contaminación*.- Niveis de insalubridade do bioenvolvemento, afectando ó benestar, á calidade das materias primeiras -especialmente ás procedentes da vida- e á saúde integral da poboación. Inclúe o tratamento dos resíduos, os ruídos, a calidade das augas, aires, chanzas, flora, fauna e diversidade biolóxica, climática e paisaxística.

38. *Existencia de materias primeiras*.- Materias primeiras existentes en Galicia, en explotación ou por explotar.

39. *Ofertas de radicación*.- Os derivados dunha política deliberada dos actores galegos para atraer a localización das actividades productivas. Inclúe as desgravacións, subvencións, políticas de solo industrial barato e dotado, prezos...

40. *Factores de radicación*.- Son o conxunto de referentes determinantes do atractivo da localización da actividade industrial nun país ou zona concreta. Inclúe as dimensións do seu mercado, zona de influencia, infraestructuras, formación da poboación, atractivo en estilo de vida...

41. *Dimensións do mercado*.- Capacidad de absorción de mercaderías dunha zona concreta. Inclúe o volume de poboación, os seus niveis de riqueza, hábitos de consumo e sistemas de necesidades.

42. *Dimensións do mundo urbano*.- Niveis de urbanización, tamaño das cidades e dos grupos de cidades, ascendencia da vida urbana sobre o conxunto da área a formas de autosuficiencia urbana.

II. Variables da contorna.

Definimos como variables da contorna aquelas que fundamentalmente pertencen a un ámbito máis amplio ca Galicia ou exterior a Galicia, e sen embargo inflúen sobre as variables internas da economía galega. Definimos 3 contornas polo diferente grao de intensidade na influencia: 1, a Península Ibérica non galega; 2, A CE non ibérica; 3, o mundo non-CE. Anque as dinámicas, ritmos e intensidades da influencia neste último grupo son moi diferentes, entendemos que estes 3 círculos son suficientes nunha análise moi agregada.

43. *Exportacións 1*.- Exportacións -ou vendas- da economía galega á Península Ibérica non-galega.

44. *Exportacións 2*.- Exportacións -ou vendas- da economía galega á CE non-ibérica.

45. *Exportacións 3*.- Exportacións -ou vendas- da economía galega ó mundo non-CE.

46. *Investimentos estraneiros directos*.- Adquisicións de bens e servicios destinados ó mantemento ou ampliación da capacidade productiva galega por parte de residentes no Resto do Mundo.

47. *Turismo*.

48. *Capacidade de penetración empresarial en Galicia*.- Capacidad e facilidades para as empresas non-galegas de penetra-los mercados, redes de distribución, capacidades productivas... galegas.

49. *Programas de grupos empresariais alóctonos sobre Galicia*.- Se algúns grupos exteriores teñen programas de actuación en territorio galego.

50. *Capacidade de influencia na Administración da Xunta e Local polas instancias exteriores*.- Posibilidades reais de influír -a través de avantageas que se ofrecen, programas que se proponen, poder de negociación, sobornos... na Administración Pública Galega polos grupos de interese exteriores.

51. *Taxas impositivas e recadación de impostos*.- Presión fiscal sobre a actividade económica, e mais a recadación total de impostos polas AAPP.

52. *Gastos públicos 1*.- Gastos da Administracións Públicas da Contorna 1.

53. *Gastos públicos 2*.- Idem id da Contorna 2.

54. *Xuros 1 (e política monetaria)*.- Xuros e facilidades crediticias da contorna 1.

55. *Xuros 2 (e política monetaria)*.- Xuros e facilidades crediticias da Contorna 2.

56. *Remesas de emigrantes*.- Transferencias dos emigrantes galegos ás súas familias dende o Resto do Mundo para Galicia.

57. *Outras entradas por transferencias*.- Principalmente transferencias gobernamentais, prestacións por desemprego, enfermedades, xubilacións, subvencións ás familias e ás empresas...

58. *Acceso ós recursos do exterior*.- Accesibilidade a recursos externos polo sistema empresarial galego: recursos físicos (materias primas...); vivos (acceso ós bancos de pesca...) tecnolóxicos e humanos.

59. *Acceso ós mercados externos*.- Accesibilidade ós mercados exteriores, ou capacidade de presentación da mercadoría galega nos lugares e condicións apropiados para ser vendida (marcas, redes de distribución, coñecemento, prezo, calidade...).

60. *Taxas de medrío da Contorna 1*.- Ritmo de expansión económica da Península Ibérica non-galega.

61. *Taxas de medrío da Contorna 2*.- idem id CE non-ibérica.

62. *Taxas medrío da Contorna 3*.- Idem id do mundo non-CE.

SUMMARY A prospective approach to the “economic system in Galicia” is made by using Godelt’s stage method, undergoing three structural analysis approaches -robust, analytic and by synthesis- to determine the key-variables (independent and linking motives) which are put to the test of the actors strategy, in order to put forward the bases for future stage possibilities. The result obtained shows that galician economy is very dependant, both for its dinamic’s key-variables as well as for its dominant actor’s strategies, although the first steps have been given for inner development strategies which recover particular cultural traits.